

ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ Η ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΣ;

**ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ, 19 ΝΟΕΜΒΡΗ
1924**

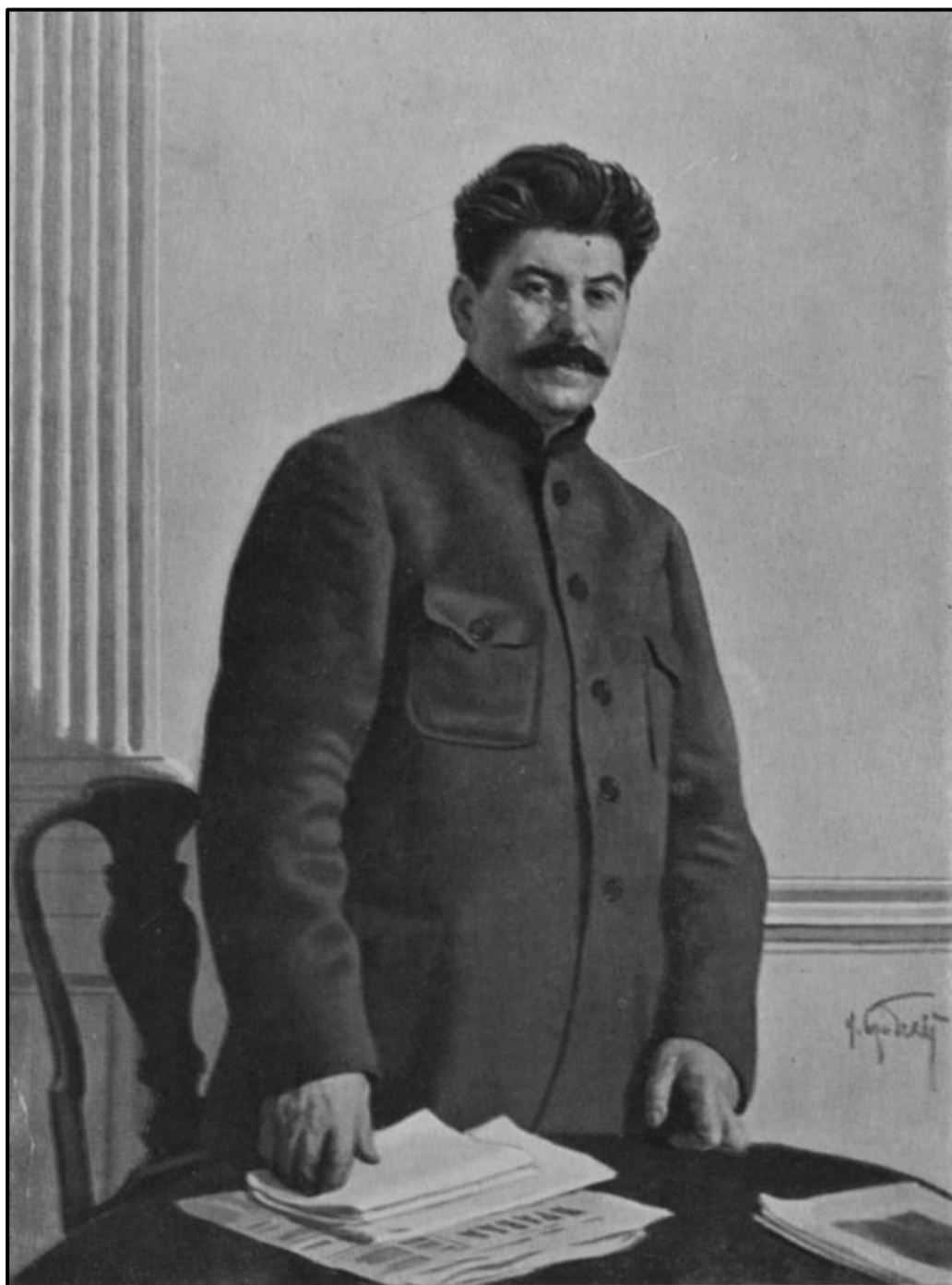
Ιωσήφ Βισαριόνοβιτς Τζουγκασβίλι (Στάλιν)

Троцкизм или ленинизм? Речь на пленуме коммунистической
фракции ВЦСПС 19 ноября 1924 г. - Иосиф Виссарионович
Джугашвили (Сталин)

Προλετάριοι όλων των χωρών, ενωθείτε!

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΩΝ ΣΚΔ
2025

Ι. Β. ΤΖΟΥΓΚΑΣΒΙΛΙ (ΣΤΑΛΙΝ) (1878-1953)
И. В. ДЖУГАШВИЛИ (СТАЛИН) (1878-1953)

Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ Ή ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΣ;

(Λόγος στην Ολομέλεια της κομμουνιστικής παράταξης του Πανερωσιακού Κεντρικού Συμβουλίου των Συνδικάτων, 19 Νοέμβρη 1924)

Σύντροφοι! Ύστερα από την διεξοδική εισήγηση του Κάμενεφ δε μου μένουν και πολλά να πω. Γι' αυτό θα περιοριστώ να ανασκευάσω ορισμένους μύθους, που διαδίδονται από τον Τρότκι και τους ομοϊδεάτες του για την Οχτώβριανή εξέγερση, για το ρόλο του Τρότκι στην εξέγερση, για το κόμμα και την προετοιμασία του Οχτώβρη κ.λπ. Ακόμα θα μιλήσω εδώ για τον τροτσκισμό σαν ιδιόμορφη ιδεολογία, που δεν συμβιβάζεται με τον λενινισμό και τα καθήκοντα του κόμματος σε σχέση με τις τελευταίες συγγραφικές εξορμήσεις του Τρότκι.

Ι. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ

Θα μιλήσω πριν απ' όλα για την εξέγερση του Οχτώβρη. Ανάμεσα στα μέλη του κόμματος διαδίδονται επίμονα φήμες ότι η ΚΕ ήταν τάχα στο σύνολο της αντίθετη με την εξέγερση του Οχτώβρη του 1917. Υπάρχει η συνήθεια να διηγούνται ότι στις 10 του Οχτώβρη όταν η ΚΕ πήρε την απόφαση για την οργάνωση της εξέγερσης, στην αρχή εκφράστηκε στην πλειοψηφία της ενάντια στην εξέγερση, όμως εκείνη τη στιγμή μπήκε τάχα ορμητικά στην αίθουσα της συνεδρίασης της ΚΕ ένας εργάτης και είπε: "Με την απόφαση σας καταδικάζετε την εξέγερση, εγώ όμως σας λέω ότι η εξέγερση θα γίνει ότι και να συμβεί". Και να, ύστερα απ' αυτές τις απειλές, όπως διηγούνται πάντοτε, η ΚΕ που είχε δειλιάσει, έθεσε ξανά το ζήτημα της εξέγερσης και πήρε την απόφαση για την οργάνωση της.

Αυτό δεν είναι μια απλή φήμη, σύντροφοι. Αυτά όλα τα γράφει στο βιβλίο του "Δέκα μέρες που συγκλόνισαν τον κόσμο" ο γνωστός Τζον Ριντ, που βρίσκονταν μακριά από το κόμμα μας και δεν μπορούσε βέβαια να ξέρει την ιστορία της παράνομης συνεδρίασης μας στις 10 του Οχτώβρη και γι' αυτό έπεσε θύμα του κουτσομπολιού, που ξεκινά από τους κυρίους Σουχάνοφ. Αυτό το παραμύθι μεταδίνεται και επαναλαμβάνεται έπειτα σε μια σειρά μπροσούρες, που ανήκουν στην πέννα των τροτσκιστών, ανάμεσα στ' άλλα και σε μία από τις τελευταίες μπροσούρες για τον Οχτώβρη, που γράφτηκε από τον Σύρκιν. Αυτές οι φήμες υποστηρίζονται επίμονα στις τελευταίες συγγραφικές εξορμήσεις του Τρότκι.

Είναι ζήτημα αν χρειάζεται ν' αποδείξουμε ότι όλα αυτά και τα παρόμοια τους παραμύθια της Χαλιμάς δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, ότι τίποτε το παρόμοιο δεν συνέβη στην πραγματικότητα στη συνεδρίαση της ΚΕ, μα ούτε και μπορούσε να συμβεί, θα μπορούσαμε γι' αυτό το λόγο να μην δώσουμε σημασία σ' αυτές τις ανόητες φήμες: μήπως είναι λίγες γενικά οι φήμες, που μαγειρεύονται στα γραφεία των αντιπολιτευόμενων ή των

ανθρώπων που βρίσκονται μακριά απ' το κόμμα; Αυτό και κάναμε μέχρι σήμερα, δε δώσαμε λ.χ. προσοχή στα λάθη του Τζον Ριντ και δε φροντίσαμε να διορθώσουμε αυτά τα λάθη. Ύστερα όμως από τα τελευταία δημοσιεύματα του Τρότσκι δεν μπορούμε πια να αφήσουμε απαρατήρητους αυτούς τους μύθους, γιατί μ' αυτούς τους μύθους προσπαθούν τώρα να διαπαιδαγωγήσουν τη νεολαία και, δυστυχώς, πέτυχαν κιόλας ορισμένα αποτελέσματα απ' αυτή την άποψη. Και γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να αντιπαραθέσω σ' αυτές τις ανόητες φήμες τα πραγματικά γεγονότα.

Ας πάρουμε τα πρακτικά της συνεδρίασης της ΚΕ του κόμματος μας στις 10 (23) του Οχτώβρη 1917. Παρόντες είναι: Λένιν, Ζηνόβιεφ, Κάμενεφ, Στάλιν, Τρότσκι, Σβερντλόφ, Ουρίτσκι. Ντζερζίνσκι, Κολλοντάϊ, Μπουμπνόφ, Σοκόλνικοφ, Λόμοφ. Συζητιέται το ζήτημα της τρέχουσας στιγμής και της εξέγερσης. Ύστερα από τη συζήτηση μπαίνει σε ψηφοφορία το σχέδιο απόφασης του συντρόφου Λένιν για την εξέγερση. Το σχέδιο απόφασης εγκρίνεται με πλειοψηφία 10 με 2 κατά. Μου φαίνεται ότι είναι ξεκάθαρο: η ΚΕ με πλειοψηφία 10 ενάντια σε 2 αποφάσισε να περάσει στην άμεση πρακτική δουλειά για την οργάνωση της εξέγερσης. Η Κεντρική Επιτροπή εκλέγει στην ίδια συνεδρίαση ένα πολιτικό κέντρο για την καθοδήγηση της εξέγερσης που ονομάζεται Πολιτικό Γραφείο και αποτελείται από τους: Λένιν, Ζηνόβιεφ, Στάλιν, Κάμενεφ, Τρότσκι, Σοκόλνικοφ και Μπουμπνόφ. Αυτά είναι τα γεγονότα.

Τα πρακτικά αυτά διαλύουν δια μιας αρκετούς μύθους. Διαλύουν το μύθο ότι η ΚΕ στην πλειοψηφία της ήταν τάχα ενάντια στην εξέγερση. Διαλύουν επίσης τον μύθο ότι η ΚΕ στο ζήτημα της εξέγερσης βρισκόταν τάχα μπροστά στον κίνδυνο διάσπασης. Από τα πρακτικά φαίνεται καθαρά ότι οι αντίπαλοι της άμεσης εξέγερσης - ο Κάμενεφ και ο Ζηνόβιεφ - μπήκαν στο όργανο της πολιτικής καθοδήγησης της εξέγερσης στην ίδια μοίρα με τους οπαδούς της εξέγερσης. Για κανενός είδους διάσπαση δεν γινόνταν και δεν μπορούσε να γίνει λόγος.

Ο Τρότσκι υποστηρίζει ότι τον Οχτώβρη είχαμε να κάνουμε, όσον αφορά τον Κάμενεφ και τον Ζηνόβιεφ, με δεξιά πτέρυγα μέσα στο κόμμα, σχεδόν με σοσιαλδημοκράτες. Ένα πράγμα δεν μπορεί να καταλάβει κανείς: πώς έγινε και το κόμμα σε μια τέτοια περίπτωση απόφυγε τη διάσπαση; Πώς έγινε και οι διαφωνίες με τον Κάμενεφ και τον Ζηνόβιεφ κράτησαν μόνο λίγες μέρες; Πώς έγινε και οι σύντροφοι αυτοί, παρά τις διαφωνίες, τοποθετήθηκαν από το κόμμα σε σοβαρότερα πόστα, εκλέχτηκαν στο πολιτικό κέντρο της εξέγερσης κ.λπ.; Στο κόμμα είναι αρκετά γνωστή η αμείλικτη στάση του Λένιν απέναντι στους σοσιαλδημοκράτες, το κόμμα ξέρει ότι ο Λένιν δεν θα συμφωνούσε ότι για ένα λεπτό να υπάρχουν στο κόμμα, και μάλιστα σε σοβαρότατα πόστα, σύντροφοι με σοσιαλδημοκρατικές αντιλήψεις. Πως εξηγείται ότι το κόμμα απόφυγε τη διάσπαση; Εξηγείται με το γεγονός, ότι παρά τις διαφωνίες είχαμε να κάνουμε με παλιούς μπολσεβίκους, που

στέκονταν πάνω στην κοινή βάση του μπολσεβικισμού. Που βρίσκονταν αυτή η κοινή βάση; Βρίσκονταν στην ενότητα αντιλήψεων πάνω στα βασικά ζητήματα: χαρακτήρας της ρωσικής επανάστασης, κινητήριες δυνάμεις της επανάστασης, ρόλος της αγροτιάς, βάσεις της κομματικής καθοδήγησης κ.λπ. Χωρίς αυτή την κοινή βάση η διάσπαση θα ήταν αναπόφευκτη. Διάσπαση δεν έγινε και οι διαφωνίες κράτησαν μόνο λίγες μέρες, μόνο και μόνο γιατί στο πρόσωπο του Κάμενεφ και του Ζηνόβιεφ είχαμε να κάνουμε με λενινιστές, με μπολσεβίκους.

Ας περάσουμε τώρα στο μύθο για τον ξεχωριστό ρόλο του Τρότσκι στην εξέγερση του Οχτώβρη. Οι τροτσκιστές διαδίδουν επίμονα τη φήμη ότι εμπνευστής και μοναδικός καθοδηγητής της εξέγερσης του Οχτώβρη ήταν ο Τρότσκι. Αυτή η φήμη διαδίδεται με ιδιαίτερη επιμονή από τον λεγόμενο επιμελητή των έργων του Τρότσκι, το Λεντονερ. Ο ίδιος ο Τρότσκι, παραλείποντας συστηματικά ν' αναφέρει το κόμμα, την ΚΕ του κόμματος και την κομματική επιτροπή της Πετρούπολης, αποσιωπώντας τον καθοδηγητικό ρόλο αυτών των οργανώσεων στην εξέγερση και προβάλλοντας έντονα τον εαυτό του σαν κεντρική φυσιογνωμία της εξέγερσης του Οχτώβρη, θεληματικά είτε άθελα του, υποβοηθά τη διάδοση της φήμης για τον ξεχωριστό ρόλο του Τρότσκι στην εξέγερση. Κάθε άλλο παρά σκοπεύω να αρνηθώ τον αναμφισβήτητο σοβαρό ρόλο του Τρότσκι στην εξέγερση. Όμως πρέπει να πω ότι στην εξέγερση του Οχτώβρη ο Τρότσκι δεν έπαιξε κι ούτε μπορούσε να παίξει κανένα ξεχωριστό ρόλο, ότι σαν πρόεδρος του Σοβιέτ της Πετρούπολης εκτελούσε μόνο τη θέληση των αντίστοιχων κομματικών οργάνων, που καθοδηγούσαν κάθε βήμα του Τρότσκι. Όλα αυτά μπορούν να φαίνονται παράξενα για μικροαστούς σαν τον Σουχάνοφ, όμως τα γεγονότα, τα πραγματικά γεγονότα, επιβεβαιώνουν πέρα για πέρα αυτή τη διαβεβαίωση μου.

Ας πάρουμε τα πραχτικά της επόμενης συνεδρίασης της ΚΕ στις 16 (29) του Οχτώβρη 1917. Παρόντα είναι τα μέλη της ΚΕ και ακόμα αντιπρόσωποι της Επιτροπής Πετρούπολης και αντιπρόσωποι της στρατιωτικής οργάνωσης, των εργοστασιακών επιτροπών, των συνδικάτων και των σιδηροδρομικών. Ανάμεσα στους παρόντες εκτός από τα μέλη της ΚΕ είναι οι: Κριλένκο. Σότμαν, Καλίνιν, Βολοντάρσκι, Σλιαπνικοφ, Λάτσις. κ.α. Συνολικά 25 άτομα. Συζητιέται το ζήτημα της εξέγερσης από καθαρά πραχτική – οργανωτική πλευρά. Ψηφίζεται το σχέδιο απόφασης του Λένιν για την εξέγερση με πλειοψηφία 20 (υπέρ), 2 κατά και 3 αποχές. Εκλέγεται πραχτικό κέντρο για την οργανωτική καθοδήγηση της εξέγερσης. Ποιοι εκλέγονται λοιπόν σ' αυτό το κέντρο; Στο κέντρο αυτό εκλέγονται πέντε: Σβερντλόφ, Στάλιν, Ντζερζίνσκι, Μπουμπνόφ και Ουρίτσκι. Τα καθήκοντα του πραχτικού κέντρου είναι: να καθοδηγεί τα πραχτικά όργανα της εξέγερσης σύμφωνα με τις οδηγίες της ΚΕ. Έτσι στη συνεδρίαση αυτή της ΚΕ έγινε, όπως βλέπεται, κάτι το "φοβερό", δηλαδή στο πραχτικό κέντρο, που είχε αποστολή να

καθοδηγήσει την εξέγερση, δεν εκλέγεται, κατά "τρόπο παράξενο", ο "εμπνευστής", η "κύρια φυσιογνωμία", ο "μοναδικός καθοδηγητής" της εξέγερσης, ο Τρότσκι. Πώς συμβιβάζεται αυτό με τη γνώμη που κυκλοφορεί για τον ξεχωριστό ρόλο του Τρότσκι; Όλα αυτά είναι κάπως "παράξενα" όπως θα έλεγε ο Σουχάνοφ, ή όπως θα έλεγαν οι τροτσκιστές, δεν είναι αλήθεια; Κι όμως εδώ δεν υπάρχει στην ουσία τίποτε το παράξενο, γιατί ο Τρότσκι, ένας άνθρωπος σχετικά νέος για το κόμμα μας, στην περίοδο του Οχτώβρη, δεν έπαιξε κι ούτε μπορούσε να παίξει κανένα ξεχωριστό ρόλο ούτε στο κόμμα μας ούτε στην εξέγερση του Οχτώβρη. Αυτός, όπως και όλα τα υπεύθυνα στελέχη, ήταν απλώς εκτελεστής της θέλησης της ΚΕ και των οργάνων της. Όποιος είναι γνώστης της λειτουργίας της κομματικής καθοδήγησης των μπολσεβίκων, θα καταλάβει χωρίς μεγάλο κόπο ότι δε μπορούσε να γίνει και αλλιώς: έφτανε να παραβιάσει ο Τρότσκι τη θέληση της ΚΕ, για να χάσει κάθε επιρροή στην πορεία των γεγονότων. Τα λεγόμενα για τον ξεχωριστό ρόλο του Τρότσκι είναι μύθος, που διαδίδεται από τις πρόθυμες "κομματικές" κυράτσες. Αυτό δε σημαίνει, βέβαια, ότι η Οχτωβριανή επανάσταση δεν είχε τον εμπνευστή της. Ναι, είχε τον εμπνευστή της και τον καθοδηγητή της. Αυτός όμως ήταν ο Λένιν και μόνο ο Λένιν, που τα δικά του σχέδια αποφάσεων ψήφιζε η ΚΕ όταν έλυνε το ζήτημα της εξέγερσης, ο Λένιν, που η παρανομία δεν τον εμπόδισε να είναι ο πραγματικός εμπνευστής της εξέγερσης, παρά τους ισχυρισμούς του Τρότσκι. Είναι ανόητο και γελοίο να προσπαθεί κανείς τώρα με τις φλυαρίες για παρανομία να συγκαλύψει το αναμφισβήτητο γεγονός, ότι εμπνευστής της εξέγερσης ήταν ο αρχηγός του κόμματός μας Β.Ι. Λένιν. Αυτά είναι τα γεγονότα.

Ας υποθέσουμε ότι είναι έτσι, μας λένε, όμως δε μπορεί να αρνηθεί κανείς ότι ο Τρότσκι πάλεψε καλά στην περίοδο του Οχτώβρη. Ναι, αυτό είναι σωστό, ο Τρότσκι πραγματικά πάλεψε καλά τον Οχτώβρη. Όμως στην περίοδο του Οχτώβρη δεν ήταν μόνο ο Τρότσκι που πάλεψε καλά, πάλεψαν όχι άσχημα ακόμα και άνθρωποι σαν τους αριστερούς σοσιαλεπαναστάτες που ήταν τότε στο πλευρό των μπολσεβίκων. Γενικά πρέπει να πω ότι στην περίοδο της νικηφόρας εξέγερσης, τότε που ο εχθρός είναι απομονωμένος και η εξέγερση ανεβαίνει, δεν είναι δύσκολο να παλεύει κανείς καλά. Σε τέτοιες στιγμές ακόμα και καθυστερημένοι άνθρωποι γίνονται ήρωες. Όμως η πάλη του προλεταριάτου δεν είναι μια συνεχής επίθεση, μια συνεχής αλυσίδα από επιτυχίες, η πάλη του προλεταριάτου έχει και τις δοκιμασίες της, τις ήττες της. Αληθινός επαναστάτης δεν είναι εκείνος που δείχνει παλικάριά στην περίοδο της νικηφόρας εξέγερσης, αλλά εκείνος, που ξέροντας να παλεύει καλά στην νικηφόρα επίθεση της επανάστασης, ξέρει συνάμα να δείχνει παλικάριά και στην περίοδο της υποχώρησης της επανάστασης, στην περίοδο της ήττας του προλεταριάτου, εκείνος που δεν τα χάνει και δεν άγεται και φέρεται όταν η επανάσταση έχει αποτυχίες και ο εχθρός επιτυχίες, εκείνος που δεν πανικοβάλλεται και δεν πέφτει σε απόγνωση στην περίοδο της υποχώρησης της επανάστασης. Οι αριστεροί σοσιαλεπαναστάτες δεν πάλεψαν

άσχημα στην περίοδο του Οχτώβρη, υποστηρίζοντας τους μπολσεβίκους. Όμως ποιος δεν ξέρει ότι αυτοί οι "γενναίοι" μαχητές πανικοβλήθηκαν στην περίοδο του Μπρεστ – Λιτόφσκ, τότε που η επίθεση του γερμανικού ιμπεριαλισμού τους έριξε σε απόγνωση και υστερία; Είναι πολύ θλιβερό, όμως είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ο Τρότσκι, που πάλεψε καλά στην περίοδο του Οχτώβρη, δεν βρήκε την απαιτούμενη παλικάριά στην περίοδο του Μπρεστ – Λιτόφσκ, στην περίοδο των προσωρινών αποτυχιών της επανάστασης, για να δείξει αρκετή σταθερότητα σ' αυτή τη δύσκολη στιγμή και να μην ακολουθήσει τ' χνάρια των αριστερών σοσιαλεπαναστατών. Είναι αναμφισβήτητο ότι η στιγμή ήταν δύσκολη, ότι χρειάζονταν μεγάλη παλικάριά και σιδερένια ηρεμία για να μην τα χάσει κανείς, να υποχωρήσει έγκαιρα, να κάνει έγκαιρα δεχτή την ειρήνη, να αποσύρει την προλεταριακή στρατιά ώστε ν' αποφύγει το χτύπημα του γερμανικού ιμπεριαλισμού, να διατηρήσει τις αγροτικές εφεδρείες, και κερδίζοντας έτσι μια ανάπαυλα να χτυπήσει έτσι τον εχθρό με νέες δυνάμεις. Δυστυχώς όμως ο Τρότσκι δεν βρήκε αυτή την παλικάριά κι αυτή την επαναστατική σταθερότητα, στη δύσκολη αυτή στιγμή.

Σύμφωνα με τη γνώμη του Τρότσκι το βασικό δίδαγμα της προλεταριακής επανάστασης είναι "να μη άγεται και φέρεται κανείς" σε περιόδους σαν του Οχτώβρη. Αυτό δεν είναι σωστό, γιατί ο ισχυρισμός αυτός του Τρότσκι περιέχει μόνο ένα μικρό μέρος από την αλήθεια για τα διδάγματα της επανάστασης. Η όλη αλήθεια για τα διδάγματα της προλεταριακής επανάστασης βρίσκεται στο "να μη άγεται και φέρεται κανείς" όχι μόνο τις μέρες της επίθεσης της επανάστασης, αλλά και τις μέρες της υποχώρησης της, όταν ο εχθρός έχει υπεροχή και η επανάσταση σημειώνει αποτυχίες. Η επανάσταση δεν εξαντλείται με τον Οχτώβρη. Ο Οχτώβρης είναι μόνο η αρχή της προλεταριακής επανάστασης. Είναι κακό να άγεται και να φέρεται κανείς όταν η εξέγερση ανεβαίνει.

Όμως είναι ακόμη χειρότερο να άγεται και να φέρεται κανείς στις σκληρές δοκιμασίες της επανάστασης, ύστερα από την κατάληψη της εξουσίας. Το κράτημα της εξουσίας την επόμενη της επανάστασης δεν έχει μικρότερη σημασία από την κατάληψη της εξουσίας. Αν ο Τρότσκι άγονταν και φέρονταν στην περίοδο του Μπρεστ- Λιτόφσκ, στην περίοδο των σκληρών δοκιμασιών της επανάστασης μας, τότε που τα πράγματα λίγο έλειψε να φτάσουν στην "παράδοση" της εξουσίας, πρέπει να καταλάβει ότι τα λάθη του Κάμενεφ και του Ζηνόβιεφ τον Οχτώβρη δεν έχουν εδώ καμιά απόλυτα θέση. Έτσι έχει το ζήτημα με τους μύθους για την εξέγερση του Οχτώβρη.

II. ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ

Ας περάσουμε τώρα στο ζήτημα της προετοιμασίας του Οχτώβρη.

Ακούγοντας κανείς τον Τρότκι, θα μπορούσε να νομίσει ότι το κόμμα των μπολσεβίκων σ' όλη την προπαρασκευαστική περίοδο από το Μάρτη ως τον Οχτώβρη δεν έκανε τίποτε άλλο από βήμα σημειωτόν, δεν έκανε τίποτε άλλο από να σπαράζεται από εσωτερικές αντιφάσεις και να δημιουργεί κάθε λογής εμπόδια στο Λένιν, και ότι αν δεν ήταν ο Τρότκι, είναι άγνωστο που θα κατάληγε η υπόθεση της Οχτωβριανής Επανάστασης. Είναι κάπως γελοίο ν' ακούμε αυτούς τους παράξενους λόγους για το κόμμα από τον Τρότκι, που στον ίδιο "Πρόλογο" του 3ου τόμου έχει διακηρύξει ότι "βασικό όργανο της προλεταριακής επανάστασης είναι το κόμμα", ότι "η προλεταριακή επανάσταση δεν μπορεί να νικήσει χωρίς το κόμμα, έξω απ το κόμμα, παρακάμπτοντας το κόμμα, με τη χρησιμοποίηση ενός υποκατάστατου του κόμματος". Ο ίδιος ο Αλλάχ δε θα ήταν σε θέση να καταλάβει πώς μπόρεσε να νικήσει η επανάσταση μας, όταν το "βασικό της όργανο" αποδείχτηκε ακατάλληλο και όταν, "παρακάμπτοντας το κόμμα", δεν υπάρχει όπως είναι φανερό καμιά δυνατότητα να νικήσει η επανάσταση. Όμως δεν είναι η πρώτη φορά που ο Τρότκι μας σερβίρει τέτοιες παραξενιές. Πρέπει να παραδεχτούμε ότι οι κωμικοί αυτοί λόγοι για το κόμμα μας ανήκουν στις συνηθισμένες παραξενιές του Τρότκι. Ας εξετάσουμε σύντομα την ιστορία της προετοιμασίας του Οχτώβρη κατά περιόδους.

1) Η περίοδος του νέου προσανατολισμού του Κόμματος (Μάρτης - Απρίλης). Τα βασικά γεγονότα αυτής της περιόδου είναι:

- α) ανατροπή του τσαρισμού,
- β) σχηματισμός της Προσωρινής κυβέρνησης (διχτατορία της αστικής τάξης),
- γ) εμφάνιση των Σοβιέτ των εργατών και στρατιωτών βουλευτών (διχτατορία του προλεταριάτου και της αγροτιάς),
- δ) δυαδική εξουσία,
- ε) διαδήλωση του Απρίλη.
- στ) πρώτη κρίση της εξουσίας.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της περιόδου είναι το γεγονός ότι υπάρχουν πλάι-πλάι, μαζί, ταυτόχρονα και η διχτατορία της αστικής τάξης και η διχτατορία του προλεταριάτου και της αγροτιάς με την προσθήκη ότι η τελευταία διχτατορία φέρνεται με εμπιστοσύνη απέναντι στην πρώτη, πιστεύει στις ειρηνικές της διαθέσεις, παραδίνει θεληματικά την εξουσία στην αστική τάξη και μετατρέπεται έτσι σε εξάρτημα της. Δεν έχουμε ακόμα να σημειώσουμε σοβαρές συγκρούσεις ανάμεσα στις δυο διχτατορίες. Αντίθετα έχουμε "επιτροπή επαφής".

Η περίοδος αυτή ήταν μια πολύ μεγάλη καμπή στην ιστορία της Ρωσίας και μια πρωτόφαντη στροφή στην ιστορία του κόμματος μας. Η παλιά

προεπαναστατική πλατφόρμα της άμεσης ανατροπής της κυβέρνησης ήταν σαφής και ακριβής, όμως δεν ανταποκρίνονταν πια στις νέες συνθήκες πάλης. Τώρα δεν μπορούσαμε πια να βαδίσουμε για άμεση ανατροπή της κυβέρνησης, επειδή η κυβέρνηση συνδεόταν με τα Σοβιέτ, που βρίσκονταν κάτω απ' την επιρροή των αμυντών και το κόμμα θα ήταν υποχρεωμένο να κάνει έναν ανώτερο από τις δυνάμεις του αγώνα και ενάντια στην κυβέρνηση και ενάντια στα Σοβιέτ. Δεν μπορούσαμε όμως επίσης να ακολουθήσουμε πολιτική υποστήριξης της Προσωρινής κυβέρνησης, γιατί ήταν κυβέρνηση του ιμπεριαλισμού. Χρειαζόταν ένας νέος προσανατολισμός του κόμματος, μέσα στις νέες συνθήκες πάλης. Το κόμμα (η πλειοψηφία του) προσπαθούσε ψηλαφώντας να φτάσει στον νέο αυτόν προσανατολισμό. Υιοθέτησε μια πολιτική πίεσης των Σοβιέτ πάνω στην Προσωρινή κυβέρνηση στο ζήτημα της ειρήνης, δεν αποφάσιζε όμως αμέσως να κάνει ένα βήμα προς τα μπρος από το παλιό σύνθημα της διχτατορίας του προλεταριάτου και της αγροτιάς στο νέο σύνθημα της εξουσίας των Σοβιέτ.

Αυτή η μεσοβέζικη πολιτική απόβλεπε στο να δώσει στα Σοβιέτ τη δυνατότητα να δουν, με βάση τα συγκεκριμένα ζητήματα της ειρήνης, τον αληθινό ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της Προσωρινής κυβέρνησης και να τα αποσπάσει έτσι απ' αυτήν. Όμως αυτή ήταν μια βαθιά λαθεμένη θέση, γιατί γεννούσε πασιφιστικές αυταπάτες, έχυνε νερό στο μύλο των αμυντών και δυσκόλευε την επαναστατική διαπαιδαγώγηση των μαζών.

Αυτή τη λαθεμένη θέση τη συμμεριζόμουν τότε κι εγώ μαζί με άλλους συντρόφους του κόμματος και την εγκατέλειψα ολοκληρωτικά μόνο στα μέσα του Απρίλη, όταν τάχθηκα με τις θέσεις τους Λένιν. Χρειαζόταν ένας νέος προσανατολισμός. Το νέο αυτό προσανατολισμό τον έδωσε στο κόμμα ο Λένιν στις περίφημες θέσεις του. Η "επιτροπή επαφής", που αποτελούνταν από τους Τοχένιτσε, Στεκλόφ, Σουχάνοφ, Φιλιππόβοκι και Σκόμπελεφ (αργότερα πήραν μέρος και οι Τσερνόφ και Τσερετέλι) είχε σχηματιστεί από τη μενσεβίκικη- σοσιαλεπαναστατική Εκτελεστική Επιτροπή του Σοβιέτ των εργατών και στρατιωτών βουλευτών της Πετρούπολης στις 7 του Μάρτη 1917, για να κρατάει επαφή με την Προσωρινή κυβέρνηση, να επιδρά πάνω της και να "ελέγχει" τη δράση της. Στην πράξη η "επιτροπή επαφής" βοηθούσε στην πραγματοποίηση της αστικής πολιτικής της Προσωρινής κυβέρνησης και συγκρατούσε τις εργατικές μάζες από το δραστήριο επαναστατικό αγώνα για το πέρασμα όλης της εξουσίας στα Σοβιέτ. Η "επιτροπή επαφής" συνέχισε τη δράση της ως το Μάη του 1917, τότε που οι αντιπρόσωποι των μενσεβίκων και των σοσιαλεπαναστατών πήραν άμεσα μέρος στην Προσωρινή κυβέρνηση.

Δεν πρόκειται να επεκταθώ σ' αυτές τις θέσεις γιατί είναι γνωστές σ' όλους σας. Υπήρχαν τότε διαφορές γνώμων ανάμεσα στο κόμμα και τον Λένιν; Ναι, υπήρχαν. Πόσο καιρό κράτησαν αυτές οι διαφορές γνώμων; Όχι παραπάνω από δυο βδομάδες. Η Συνδιάσκεψη πόλης της κομματικής οργάνωσης της Πετρούπολης 3 (δεύτερο δεκαπενθήμερο του Απρίλη), υιοθέτησε τις θέσεις

του Λένιν και αποτέλεσε σημείο στροφής στην ανάπτυξη του κόμματος μας. Η Πανρωσική Συνδιάσκεψη του Απριλίου 4 (τέλη Απριλίου) δεν έκανε τίποτε άλλο από το να ολοκληρώσει σε πανρωσική κλίμακα το έργο της Συνδιάσκεψης της Πετρούπολης, συσπειρώνοντας γύρω απ' την ενιαία κομματική θέση τα εννιά δέκατα του κόμματος.

Τώρα, ύστερα από επτά χρόνια, ο Τρότσκι χαιρεκακεί απ' αφορμή τις παλιές διαφορές γνώμων ανάμεσα στους μπολσεβίκους, παρουσιάζοντας αυτές τις διαφορές γνώμων, σχεδόν σαν πάλη δυο κομμάτων μέσα στον μπολσεβικισμό.

Όμως, πρώτο, ο Τρότσκι υπερβάλλει εδώ ξεδιάντροπα και παραφουσκώνει το ζήτημα, γιατί το κόμμα των Μπολσεβίκων ξεπέρασε αυτές τις διαφορές γνώμων χωρίς τον παραμικρό κλονισμό. Δεύτερο, το κόμμα μας θα ήταν κάστα και όχι επαναστατικό κόμμα, αν δεν επέτρεπε μέσα στο περιβάλλον του αποχρώσεις σκέψης, και είναι γνωστό ότι διαφωνίες είχαμε και στο παρελθόν, λόγου χάρη στην περίοδο της 3ης Δούμας, πράγμα όμως που δεν εμποδίζει την ενότητα του κόμματος μας. Τρίτο, δεν θα ήταν περιττό να ρωτήσουμε, ποια ήταν τότε η θέση του ίδιου του Τρότσκι που σήμερα χαιρεκακεί με ζήλο απ' αφορμή τις παλιές διαφωνίες ανάμεσα στους μπολσεβίκους; Ο λεγόμενος επιμελητής των έργων του Τρότσκι, ο Λέντονερ ισχυρίζεται ότι τα γράμματα από την Αμερική του Τρότσκι (Μάρτης) "πρόλαβαν ολοκληρωτικά" τα "Γράμματα από μακριά" του Λένιν (Μάρτης), που αποτέλεσαν την βάση των θέσεων του Απριλίου του Λένιν.

Έτσι ακριβώς είναι γραμμένο: "πρόλαβαν ολοκληρωτικά". Ο Τρότσκι δεν έχει αντιρρήσεις σε μια τέτοια σύγκριση και τη δέχεται, καθώς φαίνεται, με ευγνωμοσύνη. Όμως, πρώτο, τα γράμματα του Τρότσκι "δεν μοιάζουν καθόλου" με τα γράμματα του Λένιν, ούτε στο πνεύμα τους, ούτε στα συμπεράσματα τους, γιατί εκφράζουν πέρα για πέρα το αντιμπολσεβίκικο σύνθημα του Τρότσκι: "Κάτω ο Τσάρος, κυβέρνηση εργατική" σύνθημα, που σημαίνει επανάσταση χωρίς την αγροτιά. Φτάνει να εξετάσει κανείς αυτές τις δυο σειρές γραμμάτων για να πειστεί. Δεύτερο, πως εξηγείται σ' αυτή την περίπτωση το γεγονός ότι ο Λένιν θεώρησε αναγκαίο να κάνει διαχωρισμό ανάμεσα στον εαυτό του και τον Τρότσκι την άλλη μέρα ύστερα από τον ερχομό του από το εξωτερικό; Ποιος δεν ξέρει τις επανειλημμένες δηλώσεις του Λένιν ότι το σύνθημα του Τρότσκι "Κάτω ο τσάρος, κυβέρνηση εργατική", είναι μια απόπειρα "να πηδήσει πάνω από το αγροτικό κίνημα, που δεν έχει φτάσει ακόμα στο τέλος του", ότι το σύνθημα αυτό σημαίνει "να παίζεις με την κατάληψη της εξουσίας από μια εργατική κυβέρνηση"; Τι το κοινό μπορεί να υπάρξει ανάμεσα στις μπολσεβίκικες θέσεις του Λένιν και το αντιμπολσεβίκικο σχήμα του Τρότσκι με το "παιχνίδι κατάληψης της εξουσίας"; Και από που άραγε να προέρχεται αυτή η μανία ορισμένων να συγκρίνουν ένα άθλιο καλυβάκι με το Λευκό Όρος; Γιατί χρειάστηκε στον Λέντονερ να ριψοκινδυνέψει να προσθέσει ακόμα ένα μύθο στο σωρό των παλιών μύθων για την επανάσταση μας, το μύθο ότι τα γράμματα από την

Αμερική του Τρότσκι "πρόλαβαν" τα γνωστά "Γράμματα από μακριά" του Λένιν;

Σ' αυτούς τους μύθους πρέπει να κατατάξουμε επίσης και την πολύ διαδεδομένη παραλλαγή ότι ο Τρότσκι είναι τάχα ο "μοναδικός" ή "ο κύριος οργανωτής" των νικών στα μέτωπα του εμφυλίου πολέμου. Για την αποκατάσταση της αλήθειας, είμαι υποχρεωμένος, σύντροφοι, να δηλώσω ότι η παραλλαγή αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Δε σκοπεύω καθόλου να αρνηθώ τον σοβαρό ρόλο που έπαιξε ο Τρότσκι στον εμφύλιο πόλεμο. Είμαι υποχρεωμένος όμως να δηλώσω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι η υψηλή τιμή του οργανωτή των νικών μας ανήκει όχι σε ορισμένα πρόσωπα, αλλά στη μεγάλη κολλεχτίβα των πρωτοπόρων εργατών της χώρας μας, στο Κομμουνιστικό Κόμμα της Ρωσίας. Δε θα είναι ίσως περιττό να αναφέρω μερικά παραδείγματα. Ξέρετε ότι οι κύριοι εχθροί της Σοβιετικής Δημοκρατίας ήταν ο Κολτσάκ και ο Ντενίκιν. Ξέρετε ότι η χώρα μας ανάσανε ελεύθερα μόνο αφού νικήσαμε αυτούς τους εχθρούς. Και η ιστορία μας λέει ότι και τους δυο αυτούς εχθρούς, δηλ. και τον Κολτσάκ και το Ντενίκιν τους συνέτριψαν τα στρατεύματά μας παρά τα σχέδια του Τρότσκι. Κρίνετε μόνοι σας. Δεν έχουν άδικο όταν λένε ότι ένας ανόητος που θέλει να σε υπηρετήσει είναι πιο επικίνδυνος από έναν εχθρό.

2) Η περίοδος της επαναστατικής κινητοποίησης των μαζών (Μάης – Αύγουστος). Τα βασικά γεγονότα αυτής της περιόδου είναι:

α) Η διαδήλωση του Απρίλη στην Πετρούπολη και ο σχηματισμός κυβέρνησης Συνασπισμού με συμμετοχή των "σοσιαλιστών",

β) Οι διαδηλώσεις της 1ης του Μάη στα βασικά κέντρα της Ρωσίας με το σύνθημα της "δημοκρατικής ειρήνης", γ) Η διαδήλωση του Ιούνη στην Πετρούπολη με βασικό σύνθημα "Κάτω οι καπιταλιστές υπουργοί!"

δ) Η επίθεση του Ιούνη στο μέτωπο και οι αποτυχίες του ρωσικού στρατού,

1) Για τον Κολτσάκ. Καλοκαίρι του 1919. Τα στρατεύματά μας επιτίθενται ενάντια στον Κολτσάκ και δρουν κοντά στην Ούφα. Συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής. Ο Τρότσκι προτείνει να σταματήσουμε την επίθεση στη γραμμή του ποταμού Μπέλαγια (κοντά στην Ούφα), να αφήσουμε τα Ουράλια στα χέρια του Κολτσάκ, να αποσύρουμε ένα μέρος των στρατευμάτων απ' το Ανατολικό μέτωπο και να το ρίξουμε στο Νότιο μέτωπο. Γίνεται θυελλώδης συζήτηση. Η Κεντρική Επιτροπή δε συμφωνεί με τον Τρότσκι γιατί έχει τη γνώμη ότι δεν πρέπει να αφήσουμε στα χέρια του Κολτσάκ τα Ουράλια με τα εργοστάσιά τους και το σιδηροδρομικό τους δίκτυο, όπου ο Κολτσάκ μπορεί εύκολα να

αναλάβει, να συγκεντρώσει τις δυνάμεις του, σε μια γροθιά και να ξαναβρεθεί στο Βόλγα, - ότι πρέπει να διώξουμε πρώτα τον Κολτσάκ πέρα απ' την οροσειρά των Ουραλίων, στις Στέπες της Σιβηρίας και μόνο ύστερα απ' αυτό να ασχοληθούμε με τη μεταφορά δυνάμεων στο Νότο. Η Κεντρική Επιτροπή απορρίπτει το σχέδιο Τρότσκι. Αυτός υποβάλλει παραίτηση. Η Κεντρική Επιτροπή δεν δέχεται την παραίτηση. Ο ανώτατος διοικητής Βατοέτης, οπαδός του σχεδίου Τρότσκι, παραιτείται. Τη θέση του την παίρνει νέος ανώτατος διοικητής, ο Κάμενεφ. Από τη στιγμή αυτή ο Τρότσκι παύει να παίρνει άμεσα μέρος στις υποθέσεις του Ανατολικού μετώπου.

2) Για το Ντενίκιν. Φθινόπωρο του 1919. Η επίθεση ενάντια στο Ντενίκιν δεν πετυχαίνει. Ο "ατσαλένιος κλοιός" γύρω από τον Μάμοντοφ (επιδρομή του Μάμοντοφ) καταρρέει κατά τρόπο ολοφάνερο. Ο Ντενίκιν παίρνει το Κούρσκ. Ο Ντενίκιν πλησιάζει στο Οριόλ. Ο Τρότσκι καλείται από το Νότιο μέτωπο σε συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής. Η Κεντρική Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η κατάσταση είναι ανησυχαστική και αποφασίζει να στείλει στο Νότιο μέτωπο νέα στρατιωτικά στελέχη και να ανακαλέσει τον Τρότσκι. Τα νέα στρατιωτικά στελέχη απαιτούν να "μη επεμβαίνει" ο Τρότσκι στις υποθέσεις του Νότιου μετώπου. Ο Τρότσκι παύει να παίρνει μέρος στις υποθέσεις του Νότιου μετώπου. Οι επιχειρήσεις στο Νότιο μέτωπο, μέχρι και την κατάληψη από μέρους μας του Ροστόφ στο Ντον και της Οδησσού γίνονται χωρίς τον Τρότσκι.

Ας δοκιμάσουν να αναιρέσουν αυτά τα γεγονότα.

ε) Η ένοπλη διαδήλωση του Ιούλη στην Πετρούπολη και η αποχώρηση των καντέτων υπουργών απ την κυβέρνηση.

στ) Η μεταφορά αντεπαναστατικών στρατευμάτων απ' το μέτωπο, το σπάσιμο των γραφείων της σύνταξης της "Πράβντα", η πάλι της αντεπανάστασης ενάντια στα Σοβιέτ και ο σχηματισμός νέας κυβέρνησης Συνασπισμού με επικεφαλής τον Κερένσκι,

ζ) Το 6ο συνέδριο του κόμματος μας, που έριξε το σύνθημα της προετοιμασίας της ένοπλης εξέγερσης.

η) Η αντεπανάστατική Κρατική σύσκεψη και η γενική απεργία στη Μόσχα.

θ) Η αποτυχημένη επίθεση του Κορνίλοφ ενάντια στην Πετρούπολη, το ζωντάνεμα των Σοβιέτ, η παραίτηση των καντέτων και ο σχηματισμός "Διευθυντηρίου". Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της

περιόδου πρέπει να θεωρείται η όξυνση της κρίσης και ανατροπή της ασταθούς ισορροπίας στα Σοβιέτ και την Προσωρινή κυβέρνηση, ισορροπίας, που καλά – καλά υπήρχε στην προηγούμενη περίοδο. Η δυαδική εξουσία έγινε αφόρητη και για τις δυο πλευρές. Το εύθραυστο οικοδόμημα της "επιτροπής επαφής" ζει τις τελευταίες του μέρες. Η "κρίση εξουσίας" και ο "χορός των υπουργικών μεταβολών" ήταν τότε οι περισσότεροι της μόδας. Η κρίση στο μέτωπο και το ξεχαρβάλωμα στα μετόπισθεν κάνουν τη δουλειά τους, ενισχύουν τις άκρες πτέρυγες και συμπιέζουν από τις δυο πλευρές τους συμβιβαστές-αμυνίτες. Η επανάσταση επιστρατεύει τις δυνάμεις της και προκαλεί μ' αυτό την επιστράτευση των δυνάμεων της αντεπανάστασης. Η αντεπανάσταση με τη σειρά της κεντρίζει την επανάσταση. προκαλώντας νέα κύματα επαναστατικής πλημμυρίδας. Το ζήτημα του περάσματος της εξουσίας στην νέα τάξη γίνεται το άμεσο ζήτημα της ημέρας.

Υπήρχαν άραγε τότε διαφορές γνώμων μέσα στο κόμμα μας; Ναι, υπήρχαν. Όμως είχαν αποκλειστικά πραχτικό χαρακτήρα, παρά τους ισχυρισμούς του Τρότσκι που προσπαθεί να ανακαλύψει "δεξιά" και "αριστερή" πτέρυγα μέσα στο κόμμα. Δηλ. υπήρχαν τέτοιες διαφορές γνώμων, που χωρίς αυτές δεν υπάρχει γενικά ζωντανή κομματική ζωή και πραγματική κομματική δουλειά. Δεν έχει δίκιο ο Τρότσκι, όταν ισχυρίζεται ότι η δήλωση του Απρίλη στην Πετρούπολη προκάλεσε διαφωνίες μέσα στην Κεντρική Επιτροπή. Η Κεντρική Επιτροπή ήταν απόλυτα ενιαία σ' αυτό το ζήτημα, και καταδίκασε την απόπειρα μιας ομάδας συντρόφων να συλλάβουν την Προσωρινή κυβέρνηση σε μια στιγμή που στα Σοβιέτ και στο στρατό οι μπολοσεβίκοι αποτελούσαν τη μειοψηφία. Αν ο Τρότσκι έγραφε την "ιστορία" του Οχτώβρη όχι σύμφωνα με το Σουχάνοφ, αλλά σύμφωνα με τα πραγματικά ντοκουμέντα θα είχε πειστεί χωρίς κόπο ότι ο ισχυρισμός του είναι λαθεμένος. Ο Τρότσκι δεν είχε καθόλου δίκιο όταν ισχυρίζεται ότι η απόπειρα που έγινε "με πρωτοβουλία του Λένιν", να οργανωθεί διαδήλωση στις 10 του Ιούνη, καταδικάστηκε από τα "δεξιά" μέλη της Κεντρικής Επιτροπής σαν "τυχοδιωκτισμός". Αν ο Τρότσκι δεν έγραφε την ιστορία σύμφωνα με το Σουχάνοφ, θα ήξερε ασφαλώς ότι η διαδήλωση της 10 του Ιούνη αναβλήθηκε με πλήρη συγκατάθεση του Λένιν και μάλιστα ότι ο Λένιν υποστήριξε την ανάγκη της αναβολής στο μεγάλο λόγο του που εκφώνησε στη γνωστή συνεδρίαση της επιτροπής της Πετρούπολης. (Βλ. τα πραχτικά της Επιτροπής Πετρούπολης). Δεν έχει καθόλου δίκιο ο Τρότσκι, όταν μιλά για "τραγικές" διαφωνίες μέσα στην ΚΕ σε σχέση με την ένοπλη διαδήλωση του Ιούλη. Ο Τρότσκι απλούστατα φαντασιοκοπεί, όταν πιστεύει ότι ορισμένα μέλη της καθοδηγητικής ομάδας της ΚΕ "θα έπρεπε να είχαν δει στα γεγονότα του Ιούλη ένα επιζήμιο τυχοδιωκτισμό". Ο Τρότσκι, που δεν ανήκε ακόμη τότε στην ΚΕ μας και που ήταν μόνο κοινοβουλευτικός αντιπρόσωπος μας στα Σοβιέτ, μπορούσε βέβαια να μην ξέρει ότι η ΚΕ θεωρούσε τη διαδήλωση του Ιούλη μόνο σα μέσο για τη σφυγμομέτρηση του αντιπάλου, ότι η ΚΕ (και ο

Λένιν) δεν ήθελαν και δεν σκέφτονταν να μετατρέψουν τη διαδήλωση σε εξέγερση σε μια στιγμή που τα Σοβιέτ της πρωτεύουσας ήταν ακόμα με το μέρος των αμυντών. Είναι πολύ πιθανόν να βρέθηκε ένας ή άλλος μπολσεβίκος που να μυζόκλαιγε ύστερα από την ήττα του Ιούλη. Ξέρω λ.χ. ότι κάποιοι απ' τους μπολσεβίκους που είχαν συλληφθεί τότε ήταν έτοιμοι ακόμα και να εγκαταλείψουν τις γραμμές μας.

Όμως το να βγάζει κανείς από δω οποιαδήποτε συμπεράσματα ενάντια σε ορισμένα τάχα "δεξιά", τάχα μέλη της ΚΕ, σημαίνει ότι διαστρεβλώνει αδιάντροπα την ιστορία. Δεν έχει δίκιο ο Τρότσκι, όταν δηλώνει ότι τις μέρες του κινήματος του Κορνίλοφ εκδηλώθηκε σ' ένα μέρος των κορυφών του κόμματος η τάση για συνασπισμό με τους αμυνίτες, για υποστήριξη της Προσωρινής κυβέρνησης. Πρόκειται, εννοείται, για τους ίδιους πάλι τάχα "δεξιούς", που δεν αφήνουν τον Τρότσκι να κοιμάται ήσυχος. Ο Τρότσκι δεν έχει δίκιο, γιατί υπάρχουν στον κόσμο ντοκουμέντα, όπως είναι το τότε κεντρικό όργανο του κόμματος, που ανατρέπει τις δηλώσεις αυτές του Τρότσκι. Ο Τρότσκι αναφέρεται στο γράμμα του Λένιν προς την ΚΕ, όπου γίνεται προειδοποίηση ενάντια σε τυχόν υποστήριξη του Κερένσκι. Ο Τρότσκι όμως δεν καταλαβαίνει τα γράμματα του Λένιν, τη σημασία τους, την αποστολή τους. Ο Λένιν στα γράμματα του κάποτε τρέχει επίτηδες μπροστά, προβάλλει τα πιθανά λάθη, που θα μπορούσαν να διαπραχθούν και τα κριτικάρει προκαταβολικά για να προειδοποιήσει το κόμμα και να το προφυλάξει από λάθη, είτε καμιά φορά μεγαλοποιεί ένα "μικροζήτημα" και κάνει "το κουνούπι βόδι" για τον ίδιο διαπαιδαγωγητικό σκοπό. Ο αρχηγός του κόμματος, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται στην παρανομία, δε μπορεί να κάνει και αλλιώς, γιατί πρέπει να βλέπει πιο μακριά από τους συμπολεμιστές του και είναι υποχρεωμένος να καλεί σε συναγερμό για κάθε πιθανό λάθος, ακόμα και για "μικροζήτηματα". Όμως, να βγάζεις από τέτοια γράμματα του Λένιν (και τέτοια γράμματα ο Λένιν έχει όχι λίγα) το συμπέρασμα για "τραγικές" διαφωνίες και αυτό να το διασαλπίζεις, σημαίνει ότι δεν καταλαβαίνεις τα γράμματα του Λένιν, ότι δεν ξέρεις το Λένιν. Έτσι ασφαλώς εξηγείται και το γεγονός ότι ο Τρότσκι πέφτει πολλές φορές έξω. Με δυο λόγια: δεν υπήρχαν κανενός είδους, μα κανενός είδους διαφωνίες στην ΚΕ τις μέρες του κινήματος Κορνίλοφ. Ύστερα από την ήττα του Ιούλη παρουσιάστηκαν πραγματικά διαφορές γνώμων ανάμεσα στην ΚΕ και το Λένιν σχετικά με την τύχη των Σοβιέτ. Είναι γνωστό ότι ο Λένιν, θέλοντας να συγκεντρώσει την προσοχή του κόμματος στην προετοιμασία της εξέγερσης έξω από τα Σοβιέτ, προειδοποιούσε το κόμμα από τυχόν υπερεκτίμηση των Σοβιέτ, γιατί είχε τη γνώμη ότι τα Σοβιέτ, που είχαν μολυνθεί από τους αμυνίτες, είχαν χάσει πια ολότελα τη σημασία τους. Η Κεντρική Επιτροπή και το 6ο Συνέδριο του κόμματος ακολούθησαν πιο συνετή γραμμή, κατέληξαν δηλ. στην απόφαση ότι δεν υπάρχουν λόγοι να αποκλειστεί ένα ζωντανέμα των Σοβιέτ. Το κίνημα του Κορνίλοφ έδειξε ότι η απόφαση αυτή ήταν σωστή. Άλλωστε η διαφορά αυτή γνώμων δεν είχε επίκαιρη σημασία για

το κόμμα. Αργότερα ο Λένιν παραδέχτηκε ότι η γραμμή του 6ου Συνεδρίου ήταν σωστή. Είναι περίεργο πως ο Τρότσκι δεν πιάστηκε απ' αυτή τη διαφορά γνώμων και δεν τη μεγαλοποίησε, ώστε να πάρει "τεράστιες" διαστάσεις. Ενιαίο και συσπειρωμένο κόμμα, που βρίσκονταν στο κέντρο της επαναστατικής κινητοποίησης των μαζών, - αυτή ήταν η εικόνα της κατάστασης του κόμματος μας σ' αυτή την περίοδο.

3) Η περίοδος της οργάνωσης της εφόδου (Σεπτέμβρης – Οχτώβρης). Τα βασικά γεγονότα αυτής της περιόδου είναι:

α) η σύγκληση της Δημοκρατικής σύσκεψης και η χρεωκοπία της ιδέας του συνασπισμού με τους καντέτους,

β) το πέραςμα των Σοβιέτ της Μόσχας και της Πετρούπολης με το μέρος των μπολσεβίκων,

γ) το συνέδριο των Σοβιέτ της Βόρειας περιοχής και η απόφαση του Σοβιέτ της Πετρούπολης ενάντια στην απομάκρυνση των στρατευμάτων,

δ) η απόφαση της ΚΕ του κόμματος για την εξέγερση και η δημιουργία της Επαναστατικής Στρατιωτικής Επιτροπής του Σοβιέτ της Πετρούπολης,

ε) η απόφαση της φρουράς της Πετρούπολης για ένοπλη υποστήριξη του Σοβιέτ της Πετρούπολης και η οργάνωση του συστήματος των επιτρόπων της Επαναστατικής Στρατιωτικής Επιτροπής,

στ) η εξόρμηση των ενόπλων δυνάμεων των μπολσεβίκων και η σύλληψη των μελών της Προσωρινής κυβέρνησης,

ζ) η κατάληψη της εξουσίας από την Επαναστατική Στρατιωτική Επιτροπή του Σοβιέτ της Πετρούπολης και η δημιουργία του Συμβουλίου των Λαϊκών Επιτρόπων στο 2ο Συνέδριο των Σοβιέτ.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της περιόδου πρέπει να θεωρείται η γρήγορη όξυνση της κρίσης, η πλήρης σύγχυση ανάμεσα στους κυβερνητικούς κύκλους, η απομόνωση των σοσιαλεπαναστατών και των μενσεβίκων και το μαζικό πέραςμα των ταλαντευόμενων στοιχείων με το μέρος των μπολσεβίκων. Πρέπει να τονιστεί μια πρωτότυπη ιδιομορφία της ταχτικής της επανάστασης σ' αυτή την περίοδο. Η ιδιομορφία αυτή βρίσκεται στο γεγονός ότι η επανάσταση προσπαθεί κάθε ή σχεδόν κάθε βήμα της επίθεσης της να το κάνει με τη μορφή της άμυνας. Δε χωρεί αμφιβολία ότι η παρεμπόδιση της μεταφοράς των στρατευμάτων έξω από την Πετρούπολη ήταν ένα σοβαρό επιθετικό βήμα της επανάστασης, κι ωστόσο η επίθεση αυτή έγινε με το σύνθημα της άμυνας της Πετρούπολης από ενδεχόμενη επίθεση του εξωτερικού εχθρού. Δε χωρεί αμφιβολία ότι η δημιουργία της Επαναστατικής Στρατιωτικής Επιτροπής ήταν ένα ακόμα πιο σοβαρό βήμα

επίθεσης ενάντια στην Προσωρινή κυβέρνηση, κι ωστόσο το βήμα αυτό έγινε με το σύνθημα της οργάνωσης του ελέγχου των Σοβιέτ πάνω στις ενέργειες του επιτελείου της στρατιωτικής περιφέρειας. Δε χωρεί αμφιβολία ότι το ανοιχτό πέρασμα της φρουράς με το μέρος της Επαναστατικής Στρατιωτικής Επιτροπής και η οργάνωση δικτύου σοβιετικών επιτρόπων σημείωσαν την αρχή της εξέγερσης κι ωστόσο αυτά τα βήματα έγιναν από την επανάσταση με το σύνθημα της υπεράσπισης του Σοβιέτ της Πετρούπολης από ενδεχόμενες επιθετικές ενέργειες της αντεπανάστασης. Η επανάσταση σαν να καμουφλάριζε τις επιθετικές της ενέργειες με το μανδύα της άμυνας για να τραβήξει όσο το δυνατό πιο εύκολα στην τροχιά της τα αναποφάσιστα, ταλαντευόμενα στοιχεία. Έτσι ασφαλώς εξηγείται και ο εξωτερικά αμυντικός χαρακτήρας των λόγων, των άρθρων και των συνθημάτων αυτής της περιόδου, που το περιεχόμενο τους είχε ωστόσο βαθιά επιθετικό χαρακτήρα.

Υπήρχαν άραγε διαφορές γνώμων σ' αυτή την περίοδο μέσα στην Κεντρική Επιτροπή; Ναι, υπήρχαν κι όχι μικρής σημασίας. Για τις διαφωνίες πάνω στο ζήτημα της εξέγερσης μίλησα κιόλας. Οι διαφωνίες αυτές βρήκαν πέρα για πέρα την έκφραση τους στα πρακτικά της ΚΕ της 10 και 16 του Οχτώβρη. Για το λόγο αυτό δεν πρόκειται να επαναλάβω όσα λέχθηκαν προηγούμενα. Τώρα είναι ανάγκη να σταθούμε σε τρία ζητήματα: στο ζήτημα της συμμετοχής στο προκοινοβούλιο, στο ρόλο των Σοβιέτ, στην εξέγερση και στην ημερομηνία της εξέγερσης. Αυτό είναι ακόμα περισσότερο αναγκαίο, επειδή ο Τρότσκι, στο ζήλο του να προβάλει τον εαυτό του σε περίοπτη θέση, διαστρέβλωσε "από απροσεξία" τη θέση του Λένιν πάνω στα δυο τελευταία ζητήματα.

Δε χωρεί αμφιβολία ότι οι διαφωνίες πάνω στο ζήτημα του προκοινοβουλίου είχαν σοβαρό χαρακτήρα. Ποιος ήταν, σα να λέμε, ο σκοπός του προκοινοβουλίου; Ήταν να βοηθήσει την αστική τάξη ν' απωθήσει τα Σοβιέτ σε δεύτερη μοίρα και να βάλει τα θεμέλια του αστικού κοινοβουλευτισμού. Άλλο ζήτημα είναι αν μπορούσε το προκοινοβούλιο να εκπληρώσει ένα τέτοιο καθήκον με την επαναστατική κατάσταση που είχε δημιουργηθεί. Τα γεγονότα έδειξαν ότι ο σκοπός αυτός ήταν απραγματοποίητος και ότι το ίδιο το προκοινοβούλιο ήταν ένα κορνιλοφικό έκτρομα. Είναι όμως αναμφισβήτητο ότι έναν τέτοιο ακριβώς σκοπό επιδίωκαν οι μενσεβίκοι και οι σοσιαλεπαναστάτες, δημιουργώντας το προκοινοβούλιο. Τι μπορούσε να σημαίνει σ' αυτές τις συνθήκες η συμμετοχή των μπολσεβίκων στο προκοινοβούλιο; Τίποτε άλλο από την παραπλάνηση των προλεταριακών μαζών σχετικά με τον αληθινό χαρακτήρα του προκοινοβουλίου. Έτσι βασικά εξηγείται και γιατί με τόσο πάθος μαστίγωνε ο Λένιν στα γράμματά του τους οπαδούς της συμμετοχής στο προκοινοβούλιο. Η συμμετοχή στο προκοινοβούλιο ήταν, αναμφισβήτητα, ένα σοβαρό λάθος. Θα ήταν όμως λάθος να νομίσει κανείς, όπως κάνει τώρα ο Τρότσκι, ότι οι οπαδοί της συμμετοχής πήγαν στο προκοινοβούλιο για να πάρουν οργανικό μέρος στη δουλειά του, για να "μπάσουν το εργατικό κίνημα" "στο κανάλι της σοσιαλδημοκρατίας".

Αυτό δεν είναι καθόλου σωστό. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Αν αυτό ήταν σωστό, το κόμμα δε θα κατόρθωνε "άψε-σβήσε" να εξαλείψει αυτό το λάθος με την επιδειχτική αποχώρηση του από το προκοινοβούλιο. Η ζωτικότητα και η επαναστατική δύναμη του κόμματος μας εκφράστηκαν, ανάμεσα στ' άλλα, και στο γεγονός ότι διόρθωσε αυτό το λάθος αστραπιαία.

Και τώρα, επιτρέψτε μου να διορθώσω μια μικρή ανακρίβεια που τρύπωσε στην ανακοίνωση του "επιμελητή" των έργων του Τρότσκι Λέντονερ, για τη συνεδρίαση της μπολσεβίκικης φράξιας, που πήρε απόφαση για το ζήτημα του προκοινοβουλίου. Ο Λέντονερ αναφέρει ότι στη συνεδρίαση αυτή ήταν δυο οι ομιλητές, ο Κάμενεφ και ο Τρότσκι. Αυτό δεν είναι σωστό. Στην πραγματικότητα ήταν τέσσερις οι ομιλητές: δυο υπέρ του μπούκοτatz του προκοινοβουλίου (Τρότσκι και Στάλιν) και δυο υπέρ της συμμετοχής (Κάμενεφ και Νόγκιν).

Ακόμα χειρότερα είναι τα πράγματα από μέρος του Τρότσκι, όταν μιλάει για τη θέση του Λένιν σχετικά με το ζήτημα της μορφής της εξέγερσης. Απ' όσα λέει ο Τρότσκι βγαίνει το συμπέρασμα ότι κατά τη γνώμη του Λένιν το κόμμα έπρεπε να πάρει τον Οχτώβρη την εξουσία "ανεξάρτητα απ' το Σοβιέτ και πίσω από τις πλάτες του".

Κριτικάροντας έπειτα αυτή την ανοησία, που την αποδίδει στο Λένιν, ο Τρότσκι βάζει όλη την τέχνη για να καταλήξει με συγκαταβατικό τόνο στη φράση: "Αυτό θα ήταν λάθος". Ο Τρότσκι λέει εδώ μια αναλήθεια για το Λένιν, διαστρεβλώνει την άποψη του Λένιν για το ρόλο των Σοβιέτ στην εξέγερση. Θα μπορούσαμε να παραθέσουμε εδώ ένα σωρό ντοκουμέντα, που δείχνουν ότι ο Λένιν πρότεινε να καταληφθεί η εξουσία μέσω των Σοβιέτ της Πετρούπολης ή της Μόσχας και όχι πίσω απ' τις πλάτες των Σοβιέτ. Γιατί χρειάστηκε στον Τρότσκι αυτός ο κάτι παραπάνω από παράξενος μύθος για τον Λένιν;

Δεν είναι καλύτερα τα πράγματα από μέρους του Τρότσκι, όταν "αναλύει" τη θέση της ΚΕ και του Λένιν πάνω στο ζήτημα της ημερομηνίας της εξέγερσης.

Αναφέροντας την περίφημη συνεδρίαση της ΚΕ στις 10 του Οχτώβρη, ο Τρότσκι ισχυρίζεται ότι στη συνεδρίαση αυτή "πάρθηκε απόφαση που έλεγε ότι η εξέγερση έπρεπε να γίνει όχι αργότερα από τις 15 του Οχτώβρη". Απ' αυτά όλα βγαίνει το συμπέρασμα ότι η ΚΕ όρισε σαν ημερομηνία έναρξης της εξέγερσης τις 15 του Οχτώβρη και κατόπι η ίδια παραβίασε αυτή την απόφαση, αναβάλλοντας την ημερομηνία έναρξης της εξέγερσης για τις 25 του Οχτώβρη.

Είναι σωστό αυτό; Όχι, δεν είναι σωστό. Η Κεντρική Επιτροπή πήρε σ' αυτή την περίοδο συνολικά δυο αποφάσεις για την εξέγερση, τη μια στις 10 του Οχτώβρη και την άλλη στις 16 Οχτώβρη. Ας διαβάσουμε αυτές τις αποφάσεις.

Η απόφαση της ΚΕ της 10 του Οχτώβρη λέει:

"Η ΚΕ αναγνωρίζει ότι η διεθνής θέση της ρωσικής επανάστασης (εξέγερση του γερμανικού στόλου, σαν ανώτατη εκδήλωση της ανάπτυξης σ' όλη την Ευρώπη της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης, έπειτα ο κίνδυνος ειρήνης (είναι φανερό ότι γίνεται λόγος για "χωριστή ειρήνη") ανάμεσα στους ιμπεριαλιστές με σκοπό να πνίξουν την επανάσταση στη Ρωσία), όπως και η στρατιωτική κατάσταση (αναμφισβήτητη απόφαση της ρωσικής αστικής τάξης και του Κερένκι και Σια να παραδώσουν την Πετρούπολη στους γερμανούς), καθώς επίσης και η κατάκτηση της πλειοψηφίας στα Σοβιέτ από το κόμμα του προλεταριάτου - όλα αυτά σε σύνδεση με την εξέγερση των αγροτών και τη μεταστροφή της λαϊκής εμπιστοσύνης υπέρ του κόμματος μας (εκλογές της Μόσχας), τέλος η ολοφάνερη προετοιμασία ενός δεύτερου πραξικοπήματος αλλά Κορνίλοφ (απομάκρυνση των στρατευμάτων από την Πετρούπολη, μεταφορά κοζάκων στην Πετρούπολη, κύκλωση του Μίνσκ από κοζάκους, κλπ.) - όλα αυτά βάζουν στην ημερήσια διάταξη την ένοπλη εξέγερση.

Η Κεντρική Επιτροπή, αναγνωρίζοντας έτσι ότι η ένοπλη εξέγερση είναι αναπόφευκτη και ότι ωρίμασε πέρα για πέρα, καλεί όλες τις οργανώσεις του κόμματος να καθοδηγούνται απ' αυτή τη θέση και να συζητάν και να λύνουν όλα τα πρακτικά ζητήματα ξεκινώντας απ' αυτή την άποψη, (συνέδριο των Σοβιέτ της Βόρειας περιοχής, απομάκρυνση των στρατευμάτων από την Πετρούπολη, δράση των κατοίκων της Μόσχας και του Μίονκ, κλπ.)" Η απόφαση της σύσκεψης της ΚΕ με τα υπεύθυνα στελέχη στις 16 του Οχτώβρη λέει τα εξής:

"Η συνέλευση χαιρετίζει ολόψυχα και υποστηρίζει ολοκληρωτικά την απόφαση της ΚΕ, καλεί όλες τις οργανώσεις και όλους τους εργάτες και στρατιώτες να ετοιμάζονται ολόπλευρα και εντατικά για την ένοπλη εξέγερση και να υποστηρίξουν το Κέντρο, που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό από την Κεντρική Επιτροπή, εκφράζει επίσης την απόλυτη πεποίθηση ότι η ΚΕ και το Σοβιέτ θα ορίσουν έγκαιρα την ευνοϊκή στιγμή και τα κατάλληλα μέσα για την έναρξη της επίθεσης".

Όπως βλέπετε, τον Τρότκι τον πρόδωσε η μνήμη του σχετικά με την ημερομηνία της εξέγερσης και την απόφαση της ΚΕ για την εξέγερση.

Δεν έχει καθόλου δίκιο ο Τρότκι, όταν ισχυρίζεται ότι ο Λένιν υποτιμούσε τη σοβιετική νομιμότητα, ότι ο Λένιν δεν καταλάβαινε τη σοβαρή σημασία της κατάληψης της εξουσίας από το Πανρωσικό συνέδριο των Σοβιέτ στις 25 του Οχτώβρη και ότι τάχα γι' αυτό ακριβώς ο Λένιν επέμενε να καταληφθεί η εξουσία πριν από τις 25 του Οχτώβρη. Αυτό δεν είναι σωστό. Ο Λένιν πρότεινε να καταληφθεί η εξουσία πριν από τις 25 του Οχτώβρη για δυο λόγους. Πρώτο, γιατί οι αντεπαναστάτες μπορούσαν σε οποιαδήποτε στιγμή να παραδώσουν την Πετρούπολη, πράγμα που θα μπορούσε να αποκεφαλίσει την εξέγερση που ανέβαινε και γι' αυτό κάθε μέρα ήταν πολύτιμη. Δεύτερο, γιατί το λάθος του Σοβιέτ της Πετρούπολης, που όρισε ανοιχτά κι έδωσε σε πλατιά

δημοσιότητα την ημέρα της εξέγερσης (25 του Οχτώβρη), δε μπορούσε να διορθωθεί αλλιώς παρά με το να γίνει η εξέγερση στην πράξη πριν από την επίσημη ημερομηνία έναρξης της εξέγερσης. Δηλαδή εδώ ο Λένιν έβλεπε την εξέγερση σαν τέχνη και δε μπορούσε να μην ξέρει ότι ο εχθρός, όντας πληροφορημένος (εξαιτίας της απροσεξίας του Σοβιέτ της Πετρούπολης) για την ημέρα της εξέγερσης, θα προσπαθούσε οπωσδήποτε να προετοιμαστεί γι' αυτή την ημέρα και γι' αυτό ήταν απαραίτητο να προληφθεί ο εχθρός, δηλαδή ν' αρχίσει η εξέγερση οπωσδήποτε πριν από την ημερομηνία που ανακοινώθηκε επίσημα.

Έτσι κυρίως εξηγείται και το πάθος με το οποίο ο Λένιν μαστίγωσε στα γράμματα του τους φετιχιστές της ημερομηνίας της 25 του Οχτώβρη. Τα γεγονότα έδειξαν ότι ο Λένιν είχε πέρα για πέρα δίκιο. Είναι γνωστό ότι η εξέγερση άρχισε πριν από το Πανρωσικό Συνέδριο των Σοβιέτ. Είναι γνωστό ότι η εξουσία καταλήφθηκε ουσιαστικά πριν από την έναρξη του Πανρωσικού Συνεδρίου των Σοβιέτ και δεν καταλήφθηκε από το Συνέδριο των Σοβιέτ, αλλά από το Σοβιέτ της Πετρούπολης, από την Επαναστατική Στρατιωτική Επιτροπή.

Το Συνέδριο των Σοβιέτ παρέλαβε απλώς την εξουσία από τα Σοβιέτ της Πετρούπολης. Να γιατί τα ατέλειωτα επιχειρήματα του Τρότσκι για τη σημασία της σοβιετικής νομιμότητας είναι ολότελα περιττά.

Ζωντανό και ρωμαλέο κόμμα, επικεφαλής των επαναστατικών μαζών, που βάδιζαν στην έφοδο και ανάτρεπαν την αστική τάξη, τέτοιο ήταν το κόμμα μας σ' αυτή την περίοδο. Έτσι έχει το ζήτημα με τους μύθους για την προετοιμασία του Οχτώβρη.

III. ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ Η ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΣ

Μιλήσαμε παραπάνω για τους μύθους που διαδίδουν ο Τρότσκι και οι ομοϊδεάτες του ενάντια στο κόμμα και το Λένιν, σε σχέση με τον Οχτώβρη και την προετοιμασία του. Ξεσκεπάσαμε και αναιρέσαμε αυτούς τους μύθους. Μπαίνει όμως το ερώτημα: γιατί χρειάστηκαν στον Τρότσκι όλοι αυτοί οι μύθοι για τον Οχτώβρη και την προετοιμασία του Οχτώβρη, για το Λένιν και το κόμμα του Λένιν; Γιατί χρειάστηκαν οι νέες συγγραφικές εξορμήσεις του Τρότσκι ενάντια στο κόμμα; Ποιο είναι το νόημα και ο αντικειμενικός σκοπός αυτών των εξορμήσεων τώρα που το κόμμα δε θέλει να ασχολείται με συζητήσεις, τώρα που το κόμμα είναι πνιγμένο από ένα σωρό επείγοντα καθήκοντα, τώρα που έχει ανάγκη από μια ομόθυμη δουλειά για την ανόρθωση της οικονομίας και όχι από νέα πάλη για παλιά ζητήματα; Τι του χρειάστηκε του Τρότσκι να τραβήξει το κόμμα προς τα πίσω, σε νέες συζητήσεις; Ο Τρότσκι ισχυρίζεται ότι όλα αυτά είναι αναγκαία για τη "μελέτη" του Οχτώβρη. Όμως δε μπορεί άραγε κανείς να μελετήσει τον Οχτώβρη χωρίς να προσβάλει για μια ακόμα φορά το κόμμα και τον αρχηγό

του το Λένιν; Τι είδους "ιστορία" του Οχτώβρη είναι αυτή, που αρχίζει και τελειώνει με τη δυσφήμιση του κύριου παράγοντα της Οχτωβριανής εξέγερσης, με τη δυσφήμιση του κόμματος, που οργάνωσε και πραγματοποίησε αυτή την εξέγερση; Όχι, δεν πρόκειται εδώ για μελέτη του Οχτώβρη. Έτσι δε μελετούν τον Οχτώβρη. Δε γράφουν έτσι την ιστορία του Οχτώβρη. Είναι ολοφάνερο ότι άλλη είναι η "πρόθεση". Και η "πρόθεση" αυτή, σύμφωνα με όλα τα στοιχεία, είναι ότι ο Τρότσκι κάνει στις συγγραφικές του εξορμήσεις μια ακόμα (μόνο μια;) απόπειρα να προετοιμάσει τους όρους για την υποκατάσταση του λενινισμού από τον τροτσκισμό. Ο Τρότσκι χρειάζεται "πάση θυσία" να δυσφημήσει το κόμμα, τα στελέχη του που πραγματοποίησαν την εξέγερση, για να περάσει από τη δυσφήμιση του κόμματος στη δυσφήμιση του λενινισμού. Και η δυσφήμιση του λενινισμού του είναι απαραίτητη για να πασάρει τον τροτσκισμό σαν τη "μοναδική", "προλεταριακή" (μην το παίρνετε γι' αστειό!) ιδεολογία. Όλα αυτά γίνονται βέβαια (ά, βέβαια!), κάτω από τη σημαία του λενινισμού, για να γίνει η διαδικασία του πασαρίσματος "όσο το δυνατό πιο ανώδυνα".

Αυτού βρίσκεται η ουσία των τελευταίων συγγραφικών εξορμήσεων του Τρότσκι. Γι' αυτό οι συγγραφικές αυτές εξορμήσεις του Τρότσκι βάζουν με όλη την οξύτητα το ζήτημα του τροτσκισμού. Όστε λοιπόν, τι είναι ο τροτσκισμός; Ο τροτσκισμός χαρακτηρίζεται από τρία γνωρίσματα που τον θέτουν σε αδιάλλακτη αντίθεση με το λενινισμό. Ποια είναι αυτά τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα;

Πρώτο. Τροτσκισμός είναι η θεωρία της "διαρκούς" (αδιάκοπης) επανάστασης. Τι σημαίνει όμως διαρκής επανάσταση με την τροτσκιστική της έννοια; Είναι μια επανάσταση που δεν υπολογίζει την άπορη αγροτιά σαν επαναστατική δύναμη. Η "διαρκής" επανάσταση του Τρότσκι είναι, όπως λέει ο Λένιν, "υπερπήδηση" του αγροτικού κινήματος, "παιχνίδι με την κατάληψη της εξουσίας". Που βρίσκεται ο κίνδυνος αυτής της θεωρίας; Βρίσκεται στο ότι μια τέτοια επανάσταση, αν κανείς έκανε απόπειρα να την πραγματοποιήσει, θα κατάληγε σε αναπόφευκτη χρεωκοπία, γιατί θα αποσπούσε από το ρωσικό προλεταριάτο το σύμμαχο του, δηλαδή την άπορη αγροτιά. Έτσι ακριβώς εξηγείται και η πάλη που κάνει ο λενινισμός ενάντια στον τροτσκισμό από τα 1905 ακόμα.

Πώς εκτιμά ο Τρότσκι το λενινισμό από την άποψη αυτής της πάλης; Τον βλέπει σα θεωρία, που περιέχει "αντεπαναστατικά χαρακτηριστικά". Που στηρίζεται η φοβερή και τρομερή αυτή γνώμη για το λενινισμό; Στηρίζεται στο ότι ο λενινισμός υπεράσπισε και περιφρούρησε τον καιρό που έπρεπε την ιδέα της διχτατορίας του προλεταριάτου και της αγροτιάς.

Ο Τρότσκι όμως δεν περιορίζεται σ' αυτή τη φοβερή και τρομερή του γνώμη.

Προχωρεί πιο πέρα και ισχυρίζεται ότι: "Όλο το οικοδόμημα του λενινισμού είναι σήμερα χτισμένο πάνω στο ψέμα και την καλπιά και κλείνει μέσα του

το φαρμακερό σπέρμα της ίδιας της αποσύνθεσης του", (βλ. γράμμα του Τρότσκι στον Τοχέντσε στα 1913). Όπως βλέπετε, έχουμε να κάνουμε με δυο αντίθετες κατευθύνσεις.

Δεύτερο. Τροτσκισμός σημαίνει δυσπιστία προς τη μπολσεβίκικη κομματικότητα, προς τη μονολιθικότητα του κόμματος, προς την εχθρότητα του κόμματος απέναντι στα οπορτουνιστικά στοιχεία. Ο τροτσκισμός στον οργανωτικό τομέα είναι η θεωρία της συμβίωσης των επαναστατών και των οπορτουνιστών, των ομάδων και των μικροομάδων στους κόλπους ενός ενιαίου κόμματος. Θα σας είναι ασφαλώς γνωστή η ιστορία του συνασπισμού του Αυγούστου του Τρότσκι, όπου συνεργάζονταν εγκάρδια μαρτοφικοί και στζοβιστές, λικβινταριστές και τροτσκιστές, παριστάνοντας ένα "πραγματικό" κόμμα. Είναι γνωστό ότι αυτό το κόμμα, που αποτελούνταν από κουρέλια, επιδίωκε τη διάλυση του μπολσεβίκικου κόμματος. Ποιες ήταν τότε οι "διαφωνίες μας"; Ότι ο λενινισμός έβλεπε σαν εγγύηση για την ανάπτυξη του προλεταριακού κόμματος τη διάλυση του συνασπισμού του Αυγούστου, ενώ ο τροτσκισμός έβλεπε αυτό το συνασπισμό σα βάση για τη δημιουργία ενός "πραγματικού" κόμματος. Όπως βλέπετε, έχουμε πάλι να κάνουμε με δυο αντίθετες κατευθύνσεις.

Τρίτο. Τροτσκισμός σημαίνει δυσπιστία προς τους ηγέτες του μπολσεβικισμού, προσπάθεια για τη δυσφήμιση τους, για την αμαύρωση τους. Δεν ξέρω ούτε ένα ρεύμα μέσα στο κόμμα, που θα μπορούσε να συγκριθεί με τον τροτσκισμό όσον αφορά τη δυσφήμιση των ηγετών του λενινισμού ή των κεντρικών οργάνων του κόμματος. Τι μπορεί να πει λ.χ. κανείς για τη "γεμάτη φιλοφροσύνη" κρίση του Τρότσκι σχετικά με το Λένιν, που τον χαρακτηρίζει "εξ επαγγέλματος εκμεταλλευτή καθετί του καθυστερημένου μέσα στο ρωσικό εργατικό κίνημα". (Βλ. στο ίδιο μέρος). Κι όμως αυτή δεν είναι καθόλου η πιο "ευγενική" κρίση απ' όλες τις "ευγενικές" κρίσεις του Τρότσκι που υπάρχουν.

Πως μπόρεσε να συμβεί ώστε ο Τρότσκι, που έσερνε μαζί του ένα όχι και τόσο ευχάριστο φορτίο αμαρτίες να βρεθεί, παρ' όλα αυτά, στις γραμμές των μπολσεβίκων τον καιρό του κινήματος του Οχτώβρη; Αυτό έγινε γιατί ο Τρότσκι παράτησε (παράτησε στην πράξη) αυτό το φορτίο, το έκρυψε στη ντουλάπα.

Χωρίς αυτή την "εγχείρηση" δε θα μπορούσε να υπάρξει σοβαρή συνεργασία με τον Τρότσκι. Η θεωρία του συνασπισμού του Αυγούστου, δηλαδή η θεωρία της ενότητας με τους μενσεβίκους, είχε ήδη συντριφτεί από την επανάσταση και πεταχτεί μακριά γιατί, για ποιά ενότητα μπορούσε να γίνει λόγος όταν είχαμε ένοπλη πάλη ανάμεσα στους μπολσεβίκους και τους μενσεβίκους; Στον Τρότσκι δεν απόμεινε τίποτε άλλο να κάνει παρά να αναγνωρίσει το γεγονός ότι η θεωρία του αυτή ήταν πια άχρηστη.

Με τη θεωρία της διαρκούς επανάστασης "συνέβη" η ίδια ακριβώς όχι ευχάριστη ιστορία, γιατί κανείς από τους μπολσεβίκους δεν έκανε τη σκέψη να καταλάβει την εξουσία την επόμενη μέρα της επανάστασης του Φλεβάρη και ο Τρότσκι δε μπορούσε παρά να ξέρει ότι οι μπολσεβίκοι δε θα του επέτρεπαν -για να αναφέρουμε τα λόγια του Λένιν - "να παίξει με την κατάληψη της εξουσίας". Στον Τρότσκι δεν απόμεινε τίποτε άλλο να κάνει από το να αναγνωρίσει την πολιτική των μπολσεβίκων, την πολιτική της πάλης για την εξασφάλιση της επιρροής στα Σοβιέτ, της πάλης για την κατάκτηση της αγροτιάς. Όσο για το τρίτο χαρακτηριστικό γνώρισμα του τροτσκισμού (δυοπιστία προς τους μπολσεβίκους ηγέτες), αυτό δε μπορούσε φυσικά παρά να υποχωρήσει σε δεύτερη μοίρα ύστερα απ' την ολοφάνερη χρεωκοπία των δυο πρώτων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων.

Μπορούσε άραγε ο Τρότσκι σε μια τέτοια κατάσταση πραγμάτων να μην κρύψει το φορτίο του στη ντουλάπα και να μην ακολουθήσει τους μπολσεβίκους, αυτός, που δεν είχε καμιά κάπως σοβαρή ομάδα να τον ακολουθήσει και που είχε έρθει στους μπολσεβίκους σαν πολιτική μονάδα χωρίς στρατό; Βέβαια, δε μπορούσε! Τι δίδαγμα βγαίνει λοιπόν από τα παραπάνω; Ένα μόνο: μια διαρκής συνεργασία των λενινιστών με τον Τρότσκι δεν είναι δυνατή παρά μόνο στην περίπτωση που ο Τρότσκι θ' απαρνηθεί ολοκληρωτικά το παλιό φορτίο, στην περίπτωση που θα προσχωρήσει ολοκληρωτικά στο λενινισμό. Ο Τρότσκι γράφει για τα διδάγματα του Οχτώβρη, ξεχνάει όμως ότι, εκτός απ' όλα τα άλλα διδάγματα, υπάρχει και ένα άλλο ακόμα δίδαγμα του Οχτώβρη, που μόλις το ανέφερα παραπάνω και που έχει πρωταρχική σημασία για τον τροτσκισμό. Δε θα έκανε κακό αν ο τροτσκισμός ήθελε να πάρει υπόψη του κι αυτό το δίδαγμα του Οχτώβρη. Αυτό όμως το δίδαγμα δεν ωφέλησε, όπως φαίνεται, τον τροτσκισμό. Και να που προσπαθούν τώρα να βγάλουν ξανά στο φως το παλιό φορτίο του τροτσκισμού που το είχαν κρύψει στη ντουλάπα τις μέρες του κινήματος του Οχτώβρη, με την ελπίδα να βρουν πελάτες, μια που η αγορά μας γίνεται πιο πλατιά. Είναι αναμφίβολο ότι με τις νέες συγγραφικές εξορμήσεις του Τρότσκι έχουμε μια απόπειρα για επάνοδο στον τροτσκισμό, για "ξεπέραςμα" του λενινισμού, για λαθραίο μπάσιμο και επιβολή όλων των ιδιομορφιών του τροτσκισμού. Ο νέος τροτσκισμός δεν είναι μια απλή επανάληψη του παλιού τροτσκισμού, είναι αρκετά μαθημένος και ξεγυμνωμένος, είναι ασύγκριτα πιο μαλακός στο πνεύμα και πιο μετριοπαθής στη μορφή απ' ό,τι ο παλιός τροτσκισμός, όμως αναμφίβολα διατηρεί στην ουσία όλες τις ιδιομορφίες του παλιού τροτσκισμού. Ο νέος τροτσκισμός δεν τολμά να ταχθεί ανοιχτά ενάντια στο λενινισμό, σαν μαχητική δύναμη, αλλά προτιμά να ενεργεί κάτω από την κοινή σημαία του λενινισμού, και να εμφανίζεται κάτω από το σύνθημα της ερμηνείας, της βελτίωσης του λενινισμού. Κι αυτό γιατί είναι αδύνατος. Δε μπορούσε να θεωρούμε τυχαίο το γεγονός ότι η εξόρμηση του νέου τροτσκισμού συνέπεσε με το θάνατο του Λένιν. Αν ήταν ζωντανός ο Λένιν ο τροτσκισμός δε θα τολμούσε να κάνει αυτό το ριψοκίνδυνο βήμα.

Σε τι συνίστανται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του νέου τροτσκισμού;

1) Στο ζήτημα της "διαρκούς" επανάστασης, ο νέος τροτσκισμός δε θεωρεί αναγκαίο να υπερασπίσει ανοιχτά τη θεωρία της "διαρκούς" επανάστασης. Διαπιστώνει "απλώς" ότι η Οχτωβριανή Επανάσταση επιβεβαίωσε ολοκληρωτικά την ιδέα της "διαρκούς" επανάστασης. Από εδώ βγάζει το ακόλουθο συμπέρασμα: στο λενινισμό αξιοσημείωτο και παραδεχτό είναι ό,τι έγινε ύστερα από τον πόλεμο, στην περίοδο της Οχτωβριανής Επανάστασης, και αντίθετα, είναι λαθεμένο και απαράδεχτο ό,τι έγινε πριν από τον πόλεμο, πριν από την Οχτωβριανή Επανάσταση. Απ' εδώ βγαίνει η θεωρία των τροτσκιστών για τη διαίρεση του λενινισμού σε δυο μέρη: στον προπολεμικό λενινισμό, στον "παλιό", "ακατάλληλο" λενινισμό, με την ιδέα του της διχτατορίας του προλεταριάτου και της αγροτιάς, και στο νέο, το μεταπολεμικό, τον οχτωβριανό λενινισμό, που οι τροτσκιστές υπολογίζουν να τον προσαρμόσουν στις απαιτήσεις του τροτσκισμού. Αυτή η θεωρία της διαίρεσης του λενινισμού σε δυο μέρη χρειάζεται στον τροτσκισμό σαν ένα πρώτο, λίγο-πολύ "παραδεχτό" βήμα, που θα διευκολύνει τα επόμενα βήματα του στην πάλη ενάντια στο λενινισμό.

Ο λενινισμός όμως δεν είναι μια εκλεκτική θεωρία, που συγκολλήθηκε από ποικιλόμορφα στοιχεία και επιτρέπει τη δυνατότητα διχοτόμησης του. Ο λενινισμός είναι μια ολοκληρωμένη θεωρία, που γεννήθηκε στα 1903, πέρασε τις δοκιμασίες τριών επαναστάσεων και βαδίζει τώρα μπροστά, σαν μαχητική σημαία του παγκόσμιου προλεταριάτου.

"Ο μπολσεβικισμός - λέει ο Λένιν - υπάρχει σαν ρεύμα πολιτικής σκέψης και σαν πολιτικό κόμμα από τα 1903. Μόνο η ιστορία του μπολσεβικισμού σ' όλη την περίοδο της ύπαρξης του μπορεί να εξηγήσει ικανοποιητικά, γιατί μπόρεσε να διαμορφώσει και να διατηρήσει μέσα στις πιο δύσκολες συνθήκες τη σιδερένια πειθαρχία, που ήταν απαραίτητη για τη νίκη του προλεταριάτου".

Μπολσεβικισμός και λενινισμός είναι ένα και το ίδιο πράγμα. Είναι δυο ονόματα ενός και του ίδιου πράγματος. Γι' αυτό η θεωρία της διαίρεσης του λενινισμού σε δυο μέρη είναι μια θεωρία εξαφάνισης του λενινισμού, θεωρία υποκατάστασης του λενινισμού από τον τροτσκισμό. Δε χρειάζεται καν να πούμε ότι το κόμμα δε μπορεί να συμβιβαστεί μ' αυτή την αλλόκοτη θεωρία.

2) Στο ζήτημα της κομματικότητας. Ο παλιός τροτσκισμός ήθελε να υπονομεύσει τη μπολσεβίκικη κομματικότητα, χρησιμοποιώντας τη θεωρία (και την πράξη) της ενότητας με τους μενσεβίκους. Όμως η θεωρία αυτή ρεζιλεύτηκε τόσο, που δε θέλουν τώρα ούτε καν να τη θυμούνται. Για την υπονόμηση της κομματικότητας ο σύγχρονος τροτσκισμός εφεύρε μια νέα, λιγότερο σκανδαλώδης και σχεδόν "δημοκρατική" θεωρία, τη θεωρία της αντιπαράθεσης των παλιών κομματικών στελεχών στα νέα κομματικά μέλη.

Για τον τροτσκισμό δεν υπάρχει μια ενιαία και αδιαίρετη ιστορία του κόμματος μας.

Ο τροτσκισμός χωρίζει την ιστορία του κόμματος μας σε δυο άνισα μέρη, στην περίοδο πριν από τον Οχτώβρη και στην περίοδο ύστερα από τον Οχτώβρη. Η περίοδος πριν από τον Οχτώβρη δεν αποτελεί ουσιαστικά ιστορία, αλλά "προϊστορία" του κόμματος μας, είναι μια ασήμαντη ή, το πολύ-πολύ, μια όχι και τόσο σοβαρή προπαρασκευαστική περίοδος του κόμματος μας. Αντίθετα, το μέρος της ιστορίας του κόμματος μας ύστερα από τον Οχτώβρη είναι η πραγματική, η αυθεντική ιστορία. Τότε είχαμε τα "παλιά", "προϊστορικά", ασήμαντα στελέχη του κόμματος μας. Τώρα, έχουμε νέο, πραγματικό, "ιστορικό" κόμμα. Είναι ζήτημα αν χρειάζεται να αποδείξουμε ότι αυτό το πρωτότυπο σχήμα της ιστορίας του κόμματος είναι σχήμα υπόσκαψης της ενότητας ανάμεσα στα παλιά και στα νέα στελέχη του κόμματος μας, σχήμα διάλυσης της μπολσεβίκικης κομματικότητας. Δε χρειάζεται καν να πούμε ότι το κόμμα δε μπορεί να συμβιβαστεί μ' αυτό το αλλόκοτο σχήμα.

3) Στο ζήτημα των ηγετών του μπολσεβικισμού. Ο παλιός τροτσκισμός προσπάθησε να δυσφημήσει το Λένιν λίγο-πολύ ανοιχτά, χωρίς να φοβάται τις συνέπειες, ο νέος τροτσκισμός ενεργεί με μεγαλύτερη σύνεση, προσπαθεί να κάνει τη δουλειά του παλιού τροτσκισμού, επαινώντας τάχα, εξυμνώντας το Λένιν. Νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να αναφέρουμε μερικά παραδείγματα.

Το κόμμα ξέρει το Λένιν σαν αδιάλλαχτο επαναστάτη. Όμως ξέρει επίσης ότι ο Λένιν ήταν συνετός, δεν ανεχόταν όσους ξεπερνούσαν το μέτρο και συχνά έκοβε με σταθερό χέρι τη φόρα εκείνων που παρασύρονταν σε τρομοκρατικές ενέργειες κι ανάμεσα τους και του ίδιου του Τρότσκι. Ο Τρότσκι θίγει αυτό το θέμα στο βιβλίο του "Για το Λένιν". Όμως σύμφωνα με το δικό του χαρακτηρισμό βγαίνει ότι ο Λένιν δεν έκανε τίποτε άλλο από το "να καρφώνει στα μυαλό όλων σε κάθε ευκαιρία την ιδέα για το αναπόφευχτο της τρομοκρατίας". Έτσι δημιουργείται η εντύπωση ότι ο Λένιν ήταν ο πιο αιμοδιψής απ' όλους τους αιμοδιψείς μπολσεβίκους.

Γιατί χρειάστηκε στον Τρότσκι αυτή η περιττή κι ολότελα αδικαιολόγητη υπερβολή;

Το κόμμα ξέρει το Λένιν σαν υποδειγματικό κομματικό άνθρωπο, που δεν αγαπούσε να λύνει τα ζητήματα μόνος του, χωρίς το καθοδηγητικό κολλητιβιστικό όργανο, στα πεταχτά, χωρίς να τα σφυγμομετρά προσεχτικά και να τα ελέγχει, ο Τρότσκι θίγει στο βιβλίο του κι αυτή την πλευρά του ζητήματος.

Όμως εκείνο που μας παρουσιάζει, δεν είναι ο Λένιν, αλλά ένας κινέζος μανδαρίνος, που λύνει τα σπουδαιότερα ζητήματα στην ησυχία του γραφείου του, όπως του κατεβεί στο κεφάλι. Θέλετε να μάθετε πως έλυσε το κόμμα μας το ζήτημα της διάλυσης της Συνταχτικής Συνέλευσης; Ακούστε τον Τρότσκι:

"Πρέπει, βέβαια, να διαλύσουμε τη Συνταχτική Συνέλευση - έλεγε ο Λένιν - μα τι να κάνουμε με τους αριστερούς σοσιαλεπαναστάτες; Εδώ όμως μας καθούχασε πολύ ο γέρο-Νάτανσον. Ήρθε να μας "συμβουλευτεί" και τα πρώτα λόγια του ήταν:

-Μου φαίνεται πως θα χρειαστεί να διαλύσουμε με τη βία τη Συνταχτική Συνέλευση.

-Μπράβο! - αναφώνησε ο Λένιν -το σωστό σωστό! Όμως, θα συμφωνήσουν μ' αυτό οι δικοί μας;

-Μερικοί από τους δικούς μας ταλαντεύονται, μα νομίζω πως στο τέλος θα συμφωνήσουν - απάντησε ο Νάτανσον".

Έτσι γράφεται η ιστορία.

Θέλετε μα μάθετε πως έλυσε το κόμμα το ζήτημα του Ανώτατου πολεμικού Συμβουλίου; Ακούστε τον Τρότσκι: "Χωρίς σοβαρούς και έμπειρους στρατιωτικούς δε θα βγούμε απ' αυτό το χάος, -έλεγε στο Βλαντίμιρ Ίλιτς κάθε φορά, ύστερα από την επίσκεψη του στο στρατηγείο.

-Αυτό, καθώς φαίνεται, είναι σωστό. Μόνο μη μας προδώσουν...

-Θα τοποθετήσουμε πλάι στον καθένα από ένα επίτροπο.

-Κι ακόμα καλύτερα δυο, - αναφώνησε ο Λένιν - και μάλιστα με σταθερό χέρι.

Δε γίνεται να μην έχουμε κομμουνιστές σταθερούς. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα της συγκρότησης του Ανώτατου πολεμικού Συμβουλίου".

Έτσι γράφει ο Τρότσκι την ιστορία.

Γιατί χρειάστηκαν στον Τρότσκι τα παραμύθια αυτά της Χαλιμάς που εκθέτουν το Λένιν; Μήπως για την εξύμνηση του αρχηγού του κόμματος Β.Ι. Λένιν; Δε φαίνεται να είναι έτσι. Το κόμμα γνωρίζει το Λένιν σαν το μεγαλύτερο μαρξιστή της εποχής μας, βαθύ θεωρητικό και εμπειρότατο επαναστάτη, που γι' αυτόν είναι ξένο και το παραμικρότερο ίχνος μπλανκισμού. Ο Τρότσκι θίγει στο βιβλίο του κι αυτή την πλευρά του ζητήματος. Όμως ο δικός του χαρακτηρισμός δε μας δίνει το γίγαντα Λένιν, αλλά ένα κάποιο νάνο μπλανκιστή, που συμβουλεύει το κόμμα στις μέρες του Οχτώβρη "να πάρει την εξουσία στα δικά του τα χέρια, ανεξάρτητα απ' το Σοβιέτ και πίσω απ' τι πλάτες του Σοβιέτ". Όπως είπα όμως και πιο πάνω, αυτός ο χαρακτηρισμός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ούτε κατά ένα γιώτα. Γιατί του Τρότσκι του χρειάστηκε αυτή η χτυπητή ανακρίβεια; Δεν έχουμε εδώ άραγε μια απόπειρα να δυσφημιστεί "λιγουλάκι" ο Λένιν; Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του νέου τροτσκισμού. Που βρίσκεται ο κίνδυνος από το νέο τροτσκισμό;

Βρίσκεται στο γεγονός ότι σύμφωνα μ' όλο το εσωτερικό του περιεχόμενο ο τροτσκισμός έχει όλες τις πιθανότητες να γίνει κέντρο και πόλος συγκέντρωσης των μη προλεταριακών στοιχείων που επιδιώκουν ν' αδυνατίσουν, να αποσυνθέσουν τη διχτατορία του προλεταριάτου.

Και τι θα γίνει τώρα; - Θα ρωτήσετε, ποια είναι τα άμεσα καθήκοντα του κόμματος σε σχέση με τις νέες συγγραφικές εξορμήσεις του Τρότσκι;

Ο τροτσκισμός εξορμά τώρα για να δυσφημήσει το μπολσεβικισμό και να υποσκάψει τις βάσεις του. Το καθήκον του κόμματος είναι να θάψει τον τροτσκισμό σαν ιδεολογικό ρεύμα. Μιλάνε για διωγμούς ενάντια στην αντιπολίτευση και για πιθανότητα διάσπασης. Αυτά είναι ανοησίες, σύντροφοι. Το κόμμα μας είναι γερό και δυνατό. Δε θα επιτρέψει κανενός είδους διασπάσεις. Όσο για τους διωγμούς, εγώ είμαι κατηγορηματικά αντίθετος. Δε μας χρειάζονται τώρα διωγμοί, αλλά πλατιά ιδεολογική πάλη ενάντια στον τροτσκισμό που αναβιώνει. Εμείς δε θελήσαμε και δεν επιδιώξαμε αυτή τη συζήτηση από τον τύπο. Ο τροτσκισμός μας την επιβάλλει με τις αντιλενινιστικές του εξορμήσεις. Τι να γίνει; Είμαστε έτοιμοι, σύντροφοι.

(εφ. "Πραβδα" αρ. φύλλου 269, 26 του Νοέμβρη 1924)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

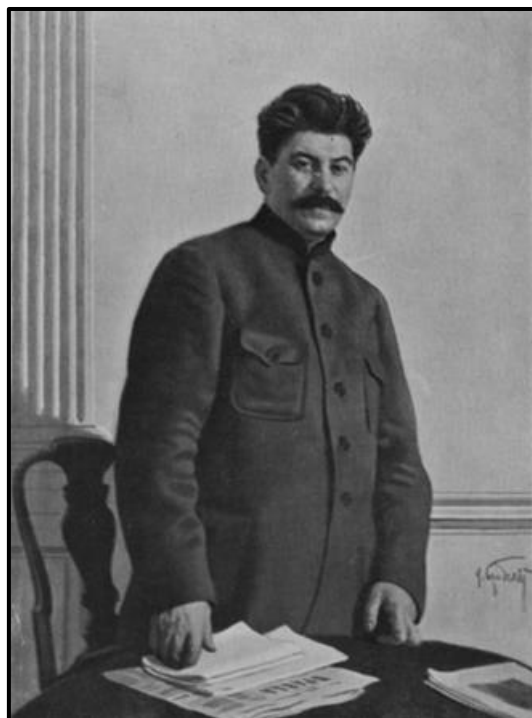
I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ	2
II. ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ.....	6
III. ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ Η ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΣ	18

ΤΡΟΤΣΚΙΣΜΟΣ Η ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΣ;

Στον λόγο αυτό που εκφώνησε ο Ι. Στάλιν στις 19 Νοέμβρη 1924 θίγονται ουσιώδη ζητήματα για τον Λενινισμό, για το περιεχόμενό του και την διαπάλη με τις Τροτοκιστικές αντιλενινιστικές (και αντιμαρξιστικές) εξορμήσεις.

Το έργο αυτό, αν και απαντά σε κάποια διαδεδομένα τροτοκιστικά κουτσομπολιά της περιόδου που γράφτηκε και εκφωνήθηκε, διατηρεί τεράστια πολιτική αξία στην σημερινή εποχή. Η αστική τάξη έχει ξεθάψει το πτώμα του τροτοκισμού, ενώ οι ιδεολογικές του αρχές και καταβολές έχουν παρεισφρήσει στο κίνημα. Δεν είναι τυχαίο ότι δαπανώνται εκατομμύρια ευρώ για να προβληθεί η φιγούρα του Τρότσκι ως αυτή του «γνήσιου επαναστάτη» που δήθεν προδόθηκε από τον «Σταλινικό ολοκληρωτισμό». Το έργο που κρατά ο αναγνώστης στα χέρια του, συνδυαστικά με το έργο του Ι. Β. Στάλιν *Για τα Ζητήματα του Λενινισμού* αποτελούν χρήσιμα όπλα σήμερα για την διαπάλη με τον σύγχρονο ρεβιζιονισμό και ρεφορμισμό.

Εννοείται ότι και το ίδιο το έργο δεν πρέπει να αναγνωστεί άκριτα, αλλά αντίθετα εκδίδεται από το εκδοτικό της Κεντρικής Επιτροπής των Συνεπών Κομμουνιστικών Δυνάμεων προκειμένου να αποτελέσει την βάση μίας νέας συζήτησης γύρω από τα θιγόμενα θέματα.

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΗΣ ΚΕ ΤΩΝ ΣΚΑ

2024